PÄDASJOKI

TALOUSARVIO

2027

Taloussuunnitelma 2028–2029

Kunnanhallitus 2.11.2026 §

Kunnanvaltuusto 9.11.2026 §

PADASJOKI

SISÄLLYS

Kunnanjohtajan katsaus 2
Yleisperustelut 5
Kuntastrategia 5
Toimintaympäristö ja taloudellinen kehitys 5
Riskienhallinta ja keskeisimmät riskit 12
Kärkihankkeet 15
Verotulot ja valtionosuudet 15
Lainat 17
Rahastot 18
Talousarvion sitovuus ja seuranta 18
Tilivelvolliset 19
Kuntakonsernin toiminta ja talous 20
Käyttötalous palvelualueittain 23
Konsernipalvelualue, ... 23
(hallinnon toimiala) 23
Konsernipalvelualue, ... 30
(tekninen toimiala) 30
Sivistyksen palvelualue 36
Tuloslaskelma 43
Investointiohjelma 45
Rahoituslaskelma 46

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Kunnanjohtajan katsaus – Padasjoki rakentaa tulevaisuuttaan

Padasjoki vuonna 2035 on visionsa mukaisesti ”Muutakin kuin Mummola”. Se on elinvoimainen, luonnonläheinen ja uudistuva kunta, jossa vakituiset asukkaat, vapaa-ajanasukkaat, yritykset ja yhteisöt muodostavat yhteisen tulevaisuuden tekijöiden joukon. Padasjoki tunnetaan Päijänteen, luonnon ja turvallisen asumisen lisäksi yritteliäisyydestä, sujuvasta arjesta ja kyvystä tarttua uusiin mahdollisuuksiin.

Tulevaisuus ei kuitenkaan synny itsestään. Se rakentuu tämän päivän valinnoista, päätöksistä ja teoista. Kunnan tehtävänä on luoda edellytyksiä asumiselle, yrittämiselle, investoinneille ja hyvinvoinnille sekä huolehtia siitä, että palvelut voidaan järjestää kestävällä tavalla myös tulevina vuosina. Padasjoen kaltaiselle pienelle kunnalle toimintaympäristön muutokset merkitsevät yhtä aikaa haasteita ja mahdollisuuksia. Väestökehitys, julkisen talouden paineet ja palvelutarpeiden muutokset edellyttävät uudistumista. Samalla Padasjoen sijainti, luonto, Päijänne, vapaa-ajanasuminen ja yhteisöllisyys tarjoavat vahvan perustan uudenlaiselle elinvoimalle.

Vuosi 2027 on tulevaisuuden rakentamisen ja toimeenpanon vuosi. Kunnan strategiset tavoitteet on pystyttävä muuttamaan käytännön ratkaisuiksi. Tarvitsemme selkeän näkemyksen siitä, mihin Padasjoki haluaa tulevina vuosina panostaa ja miten käytettävissä olevat resurssit kohdennetaan vaikuttavimmin. Kaikkea ei voida tehdä samanaikaisesti, eikä kaikkea ole tarkoituksenmukaista tehdä entiseen tapaan. Siksi meidän on uskallettava arvioida toimintatapojamme kriittisesti, luovuttava tarpeettomasta ja vahvistettava niitä asioita, jotka tuottavat eniten hyötyä kuntalaisille ja koko kunnan tulevaisuudelle.

Padasjoen elinvoiman kehittäminen edellyttää kunnalta aktiivista otetta. Yritysten toimintaedellytysten parantaminen, sujuva maankäytön suunnittelu, tarkoituksenmukainen kiinteistöpolitiikka ja investointien mahdollistaminen ovat keskeisiä välineitä uusien työpaikkojen, asukkaiden ja palvelujen syntymiselle. Kunnan on oltava luotettava kumppani yrittäjille, maanomistajille, yhdistyksille ja vapaa-ajanasukkaille. Samalla meidän tulee hyödyntää nykyistä paremmin Padasjoen vahvuuksia ja etsiä uusia tapoja lisätä kunnan vetovoimaa ja ympärivuotista toimintaa.

Vapaa-ajanasukkaat ovat Padasjoelle merkittävä voimavara. Heidän osaamisensa, verkostonsa, kulutuksensa ja kiinnostuksensa kunnan kehittämiseen tarjoavat mahdollisuuksia, joita ei ole vielä kaikilta osin hyödynnetty. Padasjoen tulevaisuutta rakennetaan yhdessä niiden kanssa, jotka täällä asuvat, työskentelevät, yrittävät tai viettävät vapaa-aikaansa. Tavoitteena on kunta, johon halutaan tulla, jossa viihdytään ja johon on mahdollista myös asettua pysyvästi.

Talous luo perustan tulevaisuuden valinnoille

Kunnan kehittämisen on perustuttava realistiseen taloudenpitoon. Taloudellinen liikkumavara on edellytys palvelujen turvaamiselle ja tulevaisuuden investoinneille. Menojen, tulojen ja investointien on muodostettava kokonaisuus, joka kestää myös ennakoitua heikommat taloudelliset vuodet. Talouden tasapainosta huolehtiminen ei ole itseisarvo, vaan keino turvata kunnan päätösvalta, palvelut ja mahdollisuus kehittää Padasjokea pitkällä aikavälillä.

Vuoden 2027 talousarvio on laadittu parhaan käytettävissä olevan tiedon perusteella epävarmassa toimintaympäristössä. Talousarvio osoittaa 102 806 euron ylijäämää. Vuosikate on 1 060 015 euroa eli 399 euroa asukasta kohden. Vuosikate kattaa 107 prosenttia poistoista, mikä tarkoittaa, että talousarvion mukainen tulorahoitus riittää niukasti kattamaan suunnitelman mukaisen omaisuuden kulumisen. Tämä on myönteinen lähtökohta, mutta samalla se kertoo, ettei taloudessa ole varaa perusteettomaan menojen kasvuun tai heikosti valmisteltuihin investointipäätöksiin.

Padasjoen taloudellinen asema ei kuitenkaan perustu yksinomaan yhden vuoden tulokseen. Kunnan taseeseen kertynyt ylijäämä on noin 11,3 miljoonaa euroa eli 4 255 euroa asukasta kohden. Se antaa kunnalle taloudellista puskuria ja liikkumavaraa myös muuttuvissa olosuhteissa. Kertynyt ylijäämä ei silti korvaa vuosittain tasapainossa olevaa taloutta. Pitkällä aikavälillä kunnan toiminnan ja investointien rahoituksen on perustuttava kestävään tulopohjaan ja harkittuun menokehitykseen.

Verotuloja arvioidaan kertyvän vuonna 2027 yhteensä 7,071 miljoonaa euroa, mikä merkitsee 4,7 prosentin kasvua. Valtionosuuksien arvioidaan puolestaan laskevan 16,9 prosenttia noin 1,482 miljoonaan euroon. Valtionosuuksien voimakas väheneminen on merkittävä haaste kunnan talouden suunnittelulle. Se korostaa tarvetta vahvistaa omaa elinvoimaa, kasvattaa kunnan tulopohjaa ja arvioida palvelujen järjestämistä pitkäjänteisesti. Kunnan mahdollisuudet vaikuttaa valtionosuuksiin ovat rajalliset, mutta omilla päätöksillämme voimme vaikuttaa siihen, kuinka tehokkaasti käytämme käytettävissä olevat resurssit.

Kunnan lainakanta on vuoden 2027 alussa 4,513 miljoonaa euroa eli 1 699 euroa asukasta kohden. Lainanhoitokate on 1,36, mikä osoittaa, että tulorahoitus kattaa lainanhoitomenot. Velkamäärä on kuitenkin vain yksi osa kunnan taloudellisen aseman arviointia. Ratkaisevaa on myös se, mihin lainaa käytetään, millaisia hyötyjä investoinneilla saavutetaan ja kuinka hyvin kunta pystyy rahoittamaan toimintansa tulevina vuosina.

Investointien tulorahoitusaste on talousarviossa noin 20,1 prosenttia. Tämä kertoo, että investointien rahoituksessa tarvitaan merkittävästi myös muita rahoituslähteitä kuin vuosittaista tulorahoitusta. Investointien ajoitukseen, laajuuteen ja toteutustapaan on siksi kiinnitettävä erityistä huomiota. Jokaisen hankkeen kohdalla on arvioitava sen tarpeellisuus, elinkaarikustannukset, vaikutukset palveluihin ja merkitys kunnan elinvoimalle. Tavoitteena ei ole investointien välttäminen, vaan sellaisten investointien toteuttaminen, jotka vahvistavat Padasjoen tulevaisuutta ja ovat kunnan talouden kantokyvyn mukaisia.

Katse vuodessa 2035

Investointien suunnittelussa korostuvat pitkäjänteisyys, vaikuttavuus ja kunnan kokonaisetu. Kunnan kiinteistöjen, maaomaisuuden ja yhtiöomistusten tulee palvella selkeitä tavoitteita. Samalla on tunnistettava hankkeet, joilla voidaan luoda uusia mahdollisuuksia yritystoiminnalle, matkailulle ja asukkaiden hyvinvoinnille. Kunnan tehtävänä on huolehtia siitä, että käytettävissä olevat eurot tuottavat mahdollisimman paljon kestävää hyötyä.

Hyvä kuntaorganisaatio kykenee uudistumaan ja toimimaan yhteisten tavoitteiden mukaisesti. Tämä edellyttää selkeää johtamista, toimivaa yhteistyötä luottamushenkilöiden ja henkilöstön välillä sekä vastuuta päätösten toteuttamisesta. Tavoitteiden tulee olla ymmärrettäviä, niiden toteutumista on

seurattava ja tarvittaessa suuntaa on muutettava. Päätöksenteossa tarvitaan tietoa ja taloudellista harkintaa, mutta myös rohkeutta tehdä valintoja. Päätösten vaikutukset näkyvät usein vasta vuosien kuluttua, minkä vuoksi kunnan johtamisessa on katsottava yksittäistä talousarviovuotta pidemmälle.

Vuoden 2027 keskeinen tehtävä on yhdistää taloudellinen vastuullisuus ja tulevaisuuteen suuntautuva kehittäminen. Meidän on huolehdittava nykyisistä palveluista ja samalla rakennettava edellytyksiä sille, että Padasjoki menestyy myös 2030-luvulla. Tämä vaatii yhteistyötä, ennakkoluulottomuutta ja kykyä erottaa välttämätön mahdollisesta. Muutoksen ei tarvitse tarkoittaa luopumista Padasjoen vahvuuksista. Päinvastoin, onnistunut uudistuminen rakentuu niiden varaan.

Kunnan tulevaisuus ei ole ennalta määrätty. Siihen voidaan vaikuttaa omilla päätöksillämme. Meillä on mahdollisuus tehdä Padasjoesta entistä houkuttelevampi paikka asua, yrittää, investoida ja viettää vapaa-aikaa. Se edellyttää, että asetamme tavoitteet riittävän korkealle, teemme valinnat johdonmukaisesti ja viemme päätökset käytäntöön.

”Muutakin kuin Mummola” ei ole vain visio vuodelle 2035. Se on kutsu toimintaan jo tänään. Vuonna 2027 tehtävämme on ottaa konkreettisia askelia kohti elinvoimaista, taloudellisesti kestävää ja uudistuvaa Padasjokea. Talousarvion luvut osoittavat, että meillä on vahvuuksia, joiden varaan rakentaa. Niiden hyödyntäminen edellyttää vastuullista taloudenpitoa, selkeitä valintoja ja kykyä toteuttaa päätökset käytännössä.

Padasjoella 21.10.2026

Kunnanjohtaja

YLEISPERUSTELUT

KUNTASTRATEGIA

Padasjoen kunnan kuntastrategia ”Muutakin kuin mummola” hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 10.6.2024. Kuntastrategian laadintaan osallistui yhteensä noin 750 henkilöä. Uusi valtuustokausi alkoi 1.6.2025. Uusi valtuusto aloitti heti kesäkuussa strategian päivittämisen työstämisen valtuustoseminaarissa. Tämä talousarvio ja taloussuunnitelma on laadittu pohjautuen vuonna 2025 päivitettyyn Muutakin kuin mummola -kuntastrategiaan.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA TALOUDELLINEN KEHITYS

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

KUNNAN HALLINTO JA ORGANISAATIO

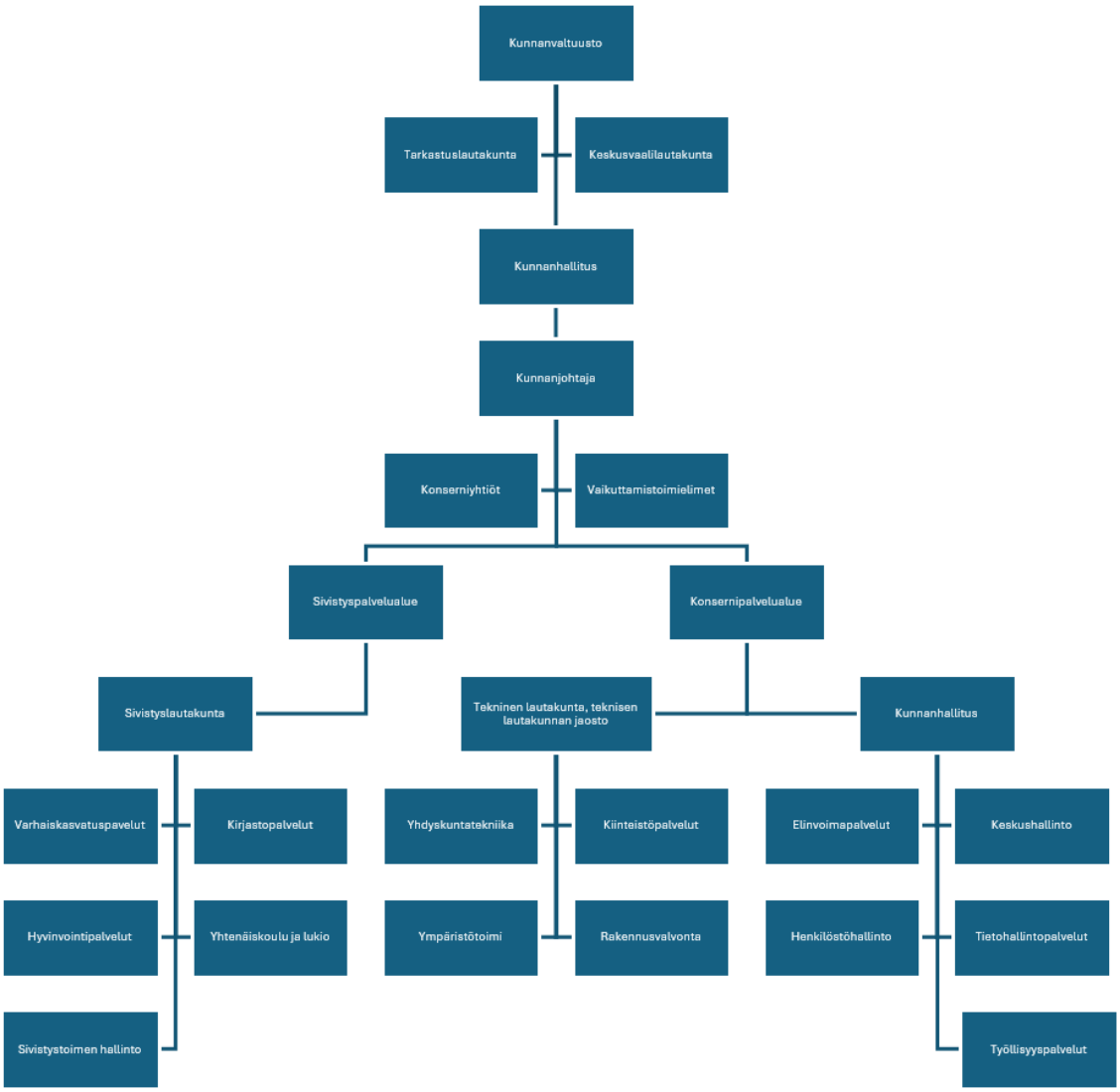
Padasjoen kunnanvaltuusto koostuu 21 valtuutetusta. Nykyinen valtuustokausi alkoi 1.6.2025. Kunnanvaltuuston alaisuudessa ovat keskusvaali- ja tarkastuslautakunta. Kunnanhallituksen alaisuudessa toimivat sivistyslautakunta ja tekninen lautakunta. Teknisen lautakunnan alaisuudessa toimii teknisen lautakunnan jaosto hoitaen rakennusvalvonnan, ympäristönsuojelun ja yksityisteiden tehtäviä hallintosäännön mukaisesti.

Talousarvioon on tehty rakenteellisia muutoksia. Padasjoella on siirrytty 1.8.2026 uuteen organisaatiorakenteeseen, jossa hallinnon, teknisen ja sivistyksen toimialat korvautuivat konsernipalvelualueella ja sivistyksen palvelualueella. Konsernipalvelualueen muodostavat entiset hallinnon ja teknisen toimialat, ja sen vastuuhenkilönä toimii hallintojohtaja. Sivistyksen palvelualue on

sen sijaan muodostettu entisestä sivistyksen toimialasta, ja sen vastuuhenkilönä toimii puolestaan sivistysjohtaja-rehtori.

Konsernipalveluiden sisällä on uusina tulosalueina kiinteistöpalvelut ja yhdyskuntatekniikka. Kiinteistöpalveluiden tulosalue korvaa entisen tukipalveluiden tulosalueen, kun taas yhdyskuntatekniikan tulosalue pitää sisällään entiset liikenneväylien ja yleisten alueiden, kunnan vesihuollon sekä maa- ja metsätilojen tulosalueet. Kiinteistöpalveluiden vastuuhenkilönä toimii kiinteistöpäällikkö, kun taas yhdyskuntatekniikan vastuuhenkilönä toimii infrapäällikkö. Uuden organisaatiorakenteen myötä ympäristönsuojelun tulosalueen nimi on muutettu ympäristötoimeksi, jonka vastuuhenkilönä toimii ympäristösihteeri. Entiset yksityisteiden ja kaavoituksen tulosalueet on sen sijaan siirretty elinvoimapalvelujen tulosalueen alaisiksi kustannuspaikoiksi. Lisäksi laajakaista on siirretty elinvoimapalveluista yhdyskuntatekniikan alaiseksi kustannuspaikaksi.

Padasjoen kunnan organisaatiorakenne

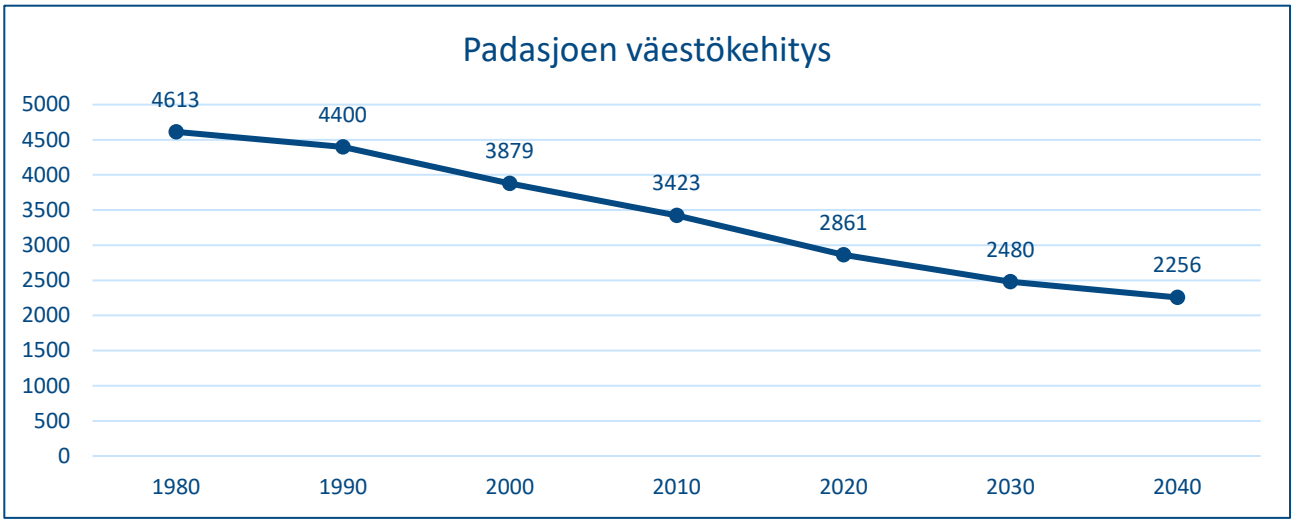
VÄESTÖ JA TYÖLLISYYS

Padasjoen väestölliset tunnusluvut:

Väkiluku 31.12.2025	Alle 15 v. %	15–64 v. %	Yli 65 v. %
2 656	8,5 %	46,8 %	44,6 %

Lähde: Tilastokeskus

Padasjoen väestökehitys 1980–2040:

Lähde: Tilastokeskus

Padasjoen työllisyyden tunnusluvut:

	2022	2023	2024	9/2025	9/2026
Työvoima	1073	1061	1035	1019	977
Työttömät lkm.	114	112	141	132	104
Työttömyys %	10,6 %	10,6 %	13,4 %	13,1 %	10,6 %

Lähde: Päijät-Hämeen työllisyyskatsaus

Työttömien työnhakijoiden % osuus työvoimasta:

Kuukausi	2022	2023	2024	2025	2026
Tammikuu	12,4	11,8	13	14,8	14,3
Helmikuu	11,9	12,2	13,4	14,5	13,5
Maaliskuu	12,2	12,1	12,6	13,8	13,2
Huhtikuu	11,4	11,1	12,5	13,6	11,7
Toukokuu	10,6	10,6	11,3	13	10,7
Kesäkuu	10,9	9,9	11,7	13	10,3
Heinäkuu	11	10,3	12,2	13,4	11,1
Elokuu	10,6	10,3	13	13,1	10,3
Syyskuu	10,1	10,7	13,6	13,1	10,6
Lokakuu	10,5	12,2	13,6	13,4	
Marraskuu	10,5	12,2	13,9	13,3	
Joulukuu	11,6	12,8	14,9	14	

Lähde: Päijät-Hämeen työllisyyskatsaus

Työttömien työnhakijoiden määrä (hlöä):

Kuukausi	2022	2023	2024	2025	2026
Tammikuu	134	127	135	151	140
Helmikuu	129	129	139	148	132
Maaliskuu	131	128	130	141	129
Huhtikuu	122	118	129	139	114
Toukokuu	114	112	117	132	105
Kesäkuu	117	109	121	132	101
Heinäkuu	118	109	126	137	108
Elokuu	114	109	135	132	101
Syyskuu	105	114	141	132	104
Lokakuu	113	129	141	137	
Marraskuu	113	129	144	136	
Joulukuu	124	136	154	143	

Lähde: Päijät-Hämeen työllisyyskatsaus

TALOUDEN LÄHTÖKOHDAT

KANSANTALOUS

Suomen talouden kasvu on ollut odotettua nopeampaa, ja tilastorevisiot nostivat myös arviota vuosien 2024 ja 2025 kasvusta ja tuottavuudesta. BKT kasvaa 1,6 prosenttia vuonna 2026, 1,8 prosenttia vuonna 2027 ja 1,5 prosenttia vuonna 2028. Kotitaloudet ovat edelleen varovaisia kulutuksessa, mutta ostovoiman vahvistuminen ja luottamuksen paraneminen nopeuttavat kulutuksen kasvua erityisesti ensi vuonna. Puolustushankinnat, datakeskukset ja energiasiirtymä lisäävät investointeja, mutta asuntorakentaminen on edelleen heikkoa ja toipuminen alkaa vasta ensi vuonna. Työllisyys laskee vielä tänä vuonna ja kasvaa vasta vuodesta 2027 lähtien. Työttömyysaste on tänä vuonna yli 10 prosenttia. (VM taloudellinen katsaus, syksy 2026)

Julkisyhteisöjen alijäämä oli 3,8 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2025. Suhdannetilanteen parantuminen lisää julkisen talouden tuloja, mutta menojen voimakas kasvu heikentää julkisyhteisöjen alijäämän 4,2 prosenttiin suhteessa BKT:hen tänä vuonna. Taloussuhdanteen piristyminen kasvattaa välillisiä verotuloja, mutta toistaiseksi vaisu työllisyyskehitys hidastaa ansiotuloverotulojen kasvua ja työttömyysmenojen laskua. Vuoden alussa voimaan tulleet ansiotuloverotuksen kevennykset hidastavat verotulojen kasvua tänä vuonna ja yhteisöveron keventäminen ensi vuonna. Vuosina 2027–2030 alijäämä on noin 4,5 prosenttia suhteessa BKT:hen. Velkasuhteen arvioidaan nousevan tänä vuonna 90 prosenttiin, ja vuonna 2030 velan odotetaan olevan lähes 98 prosenttia suhteessa BKT:hen. (VM taloudellinen katsaus, syksy 2026)

KUNTATALOUS

Kuntahallinnon ennustetaan pysyvän keskimäärin noin 0,3 prosenttia alijäämäisenä suhteessa bruttokansantuotteeseen. Talouden epätasapainoon vaikuttavat erityisesti kulutusmenojen kasvu ja valtionosuuksiin kohdistuvat leikkaukset. Kuntahallinnon alijäämä supistuu ennustejakson lopulla hieman määräaikaisten valtionosuusleikkausten päättyessä. (VM taloudellinen katsaus. syksy 2026)

Alijäämän syvenemisen taustalla ovat erityisesti valtionosuuksiin kohdistuvat leikkaukset sekä kulutusmenojen voimistuva kasvu. Kulutusmenot kasvavat 3,6 prosenttia vuonna 2027 pääosin hintojen nousun vuoksi. Kunta-alalle sovitut palkkaratkaisut kasvattavat henkilöstövaltaisen sektorin työvoimakustannuksia. Palkankorotukset ovat suurimmillaan vuosina 2027–2028, ja kuntasektorin ansiotason ennakoidaan nousevan yleistä ansiotasoa nopeammin lähivuosina. (VM taloudellinen katsaus, syksy 2026)

TE-palvelu-uudistuksen myötä kuntien vastuu työttömyysetuuksien rahoituksesta on kasvanut, mikä tekee kuntataloudesta suhdanneherkemmän, sillä tulojen lisäksi myös menot reagoivat työllisyyskehitykseen. Kuntien työttömyysmenot aiheutuvat pääosin yli vuoden työttömyysjaksoista, sillä kunnan rahoitusosuus kasvaa työttömyyden keston mukaan. Työttömyysetuuksien rahoitusmenot pysyvät ennustejaksolla korkealla tasolla. (VM taloudellinen katsaus, syksy 2026)

Väestökehitys eriyttää kuntia toisistaan. Syntyvyyden lasku ja maan sisäinen muuttoliike heikentävät muuttotappiokuntien tulopohjaa ja vähentävät niiden työikäistä väestöä, kun taas kasvukeskuksissa väestön lisääntyminen ylläpitää voimakkaita investointitarpeita. Kokonaisuutena kuntahallinnon investoinnit pysyvät ennustejaksolla korkealla tasolla, vaikka investointinäkymät ovat osassa kuntia laskevia. Valtaosa panostuksista kohdistuu välttämättömään perusinfrastruktuuriin, kuten

rakennuksiin ja teihin, ja tasoa ylläpitävät osaltaan myös vihreän siirtymän investoinnit. (VM taloudellinen katsaus, syksy 2026)

PADASJOEN KUNNAN TALOUS

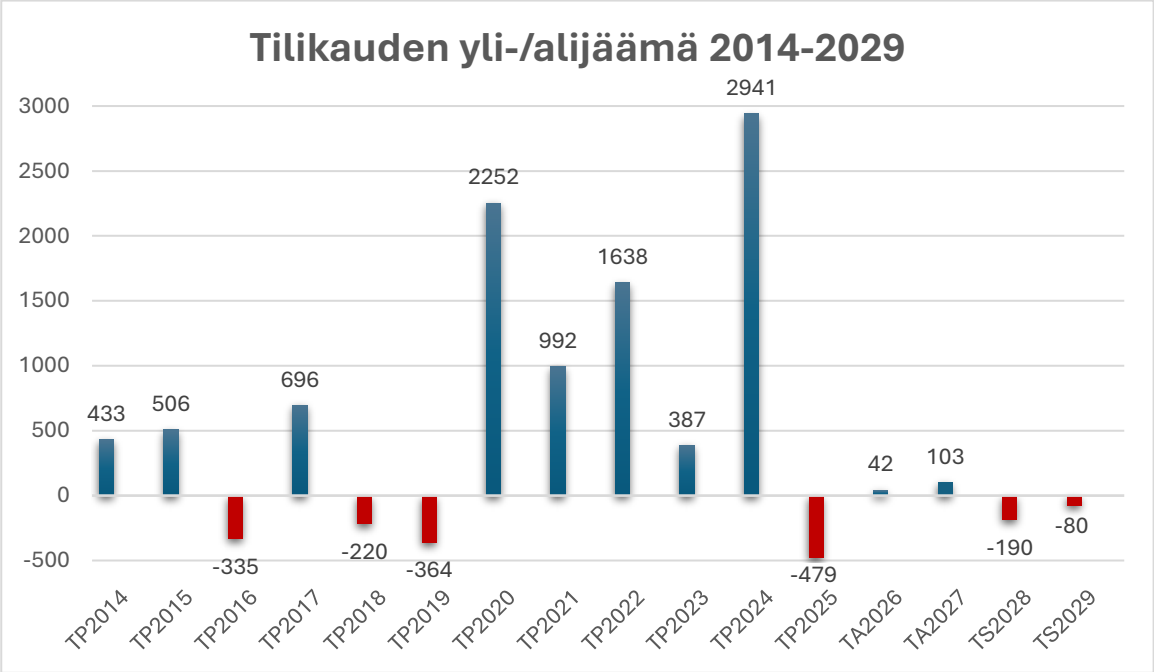
Padasjoen kunnan talouden perustat ovat vakaat ja vastaavankokoisten tai Päijät-Hämeen kuntien joukossa hyvinkin vertailukelpoiset, kun tarkasteltavana on taseen ylijäämä ja talousarviolainojen määrä. Vuoden 2025 lopussa taseen ylijäämä on 11,3 m€. Kuluvalla vuosikymmenellä on kyetty vuosikatteella kattamaan poistot. Vuosien 2016, 2018, 2019 ja 2025 alijäämäiset tilinpäätökset ovat kuitenkin konkreettinen viesti talouden tasapainottamisen tarpeesta.

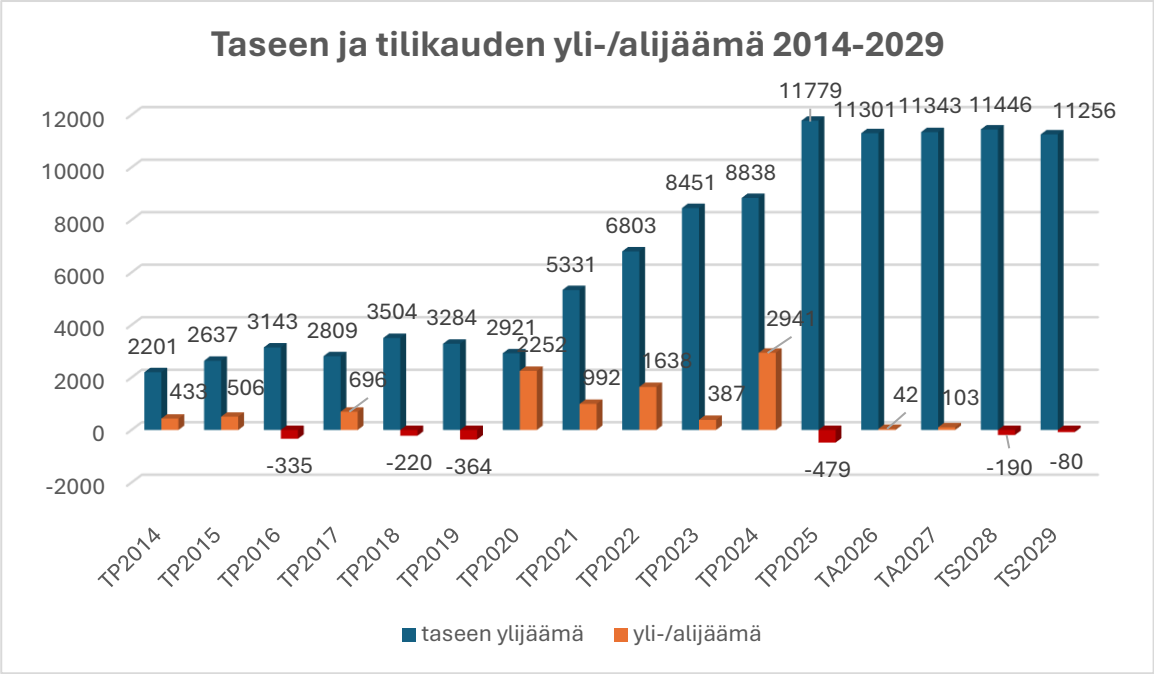
Tilikauden tulosennuste vuodelle 2026 on 17 000 €.

Terveen kuntatalouden mittareita ovat

1) taseen ylijäämä ja sen määrä
2) vuosikate, joka kattaa talousarviovuoden poistot
3) vuosittaisen ylijäämän tulisi olla sen määräinen, että ao euroilla on mahdollista investoida
4) lainojen määrä asukasta kohti

Padasjoen kunnalla taseen ylijäämä ja lainamäärä asukasta kohti ovat hyvällä tasolla. Vuosikate riittää poistoihin vielä ainakin talousarviovuonna 2027. Vuosittainen ylijäämä ei riitä investointeihin.

Pysyvien menolisäysten tai tulojen vähenemisen vuoksi kunnalla on ollut tasapainottamistarve. Puiden myyntitulojen lasku, tilojen vuokratulojen väheneminen, valtionosuuksien väheneminen ja TE-uudistuksen tuomat lisämenot edellyttävät tasapainottamistoimia.

Kunnan talouden perustat mahdollistavat ennakoivan ja pidemmälläkin aikavälillä suunnitelmallisen valmistelun ja päätöksenteon talouden pohjan ylläpitämiseksi. Tämä tarkoittaa käytännössä esimerkiksi sitä, että henkilöstön eläköitymiset kyetään ennakoiden huomioimaan.

Strategian toteuttaminen erityisesti Padasjoen Polku (ent. uusi koulu) -hankkeen osalta tulee nostamaan investointien määrää tavanomaisesta tasosta merkittävästi. Hankkeen rahoitusratkaisussa on useita vaihtoehtoja, jotka tulee arvioida kestävän ja suunnitelmallisesti toteutuvan talouden näkökulmasta.

RISKIENHALLINTA JA KESKEISIMMÄT RISKIT

Riskienhallintaa toteutetaan Padasjoen kuntakonsernissa jokaisella tasolla, eri toiminnoissa ja prosesseissa sekä ulkoistetuissa palveluissa ja hankinnoissa. Kunnanhallituksen alaiset toimielimet vastaavat omalla tehtäväalueellaan riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja merkittävimpien riskien raportoimisesta kunnanhallituksen antamien ohjeiden perusteella. Johtavat viranhaltijat ja esihenkilöt vastaavat riskienhallinnan toimeenpanosta ja raportoinnista. Kuntakonserniin kuuluvan yhtiön hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat riskienhallinnan asianmukaisuudesta ja toimeenpanosta lainsäädännön sekä konserniohjeen mukaisesti.

Kunnan toimialat ja konserniyhtiöt ovat arvioineet toimintaansa mahdollisesti kohdistuvia merkittäviä riskejä ja epävarmuustekijöitä talousarvion laadintatilanteessa. Johtoryhmä on näiden arvioiden perusteella koostanut koko kuntakonsernin merkittävimpien riskien arvion kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle.

PADASJOEN KUNTAKONSERNIN MERKITTÄVIMMÄT RISKIT

Riskiryhmä	Riskin kuvaus	Sisäinen/ Ulkoinen	Vaikuttavuus*	Todennäköisyys**	Riskienhallintatoimenpiteet	Hallintatoimenpiteiden tilanne
Strateginen	Päätöksentekokyvyn säilyminen	Sisäinen	3	3	Ennakoivat toiminnot, luottamushenkilöiden sitouttaminen ja tiedottaminen, kuntastrategian päivittäminen	
Strateginen	Padasjoen Polku -hanke	Sisäinen/ Ulkoinen	4	3	Suunnitelmallinen ja johdonmukainen toiminta	
Strateginen	Konserniohjauksen toimivuus	Sisäinen	4	3	Konserniohjauksen kehittäminen, aktiivinen yhteydenpito kunnan ja yhtiöiden välillä	
Strateginen	Rahoitusjärjestelyt	Sisäinen/ Ulkoinen	3	2	Kunnan talouden tasapainon ylläpitäminen, yleisen taloudellisen tilanteen kehitys	
Strateginen	Kiristynyt kansainvälinen tilanne	Ulkoinen	4	3	Varautumissuunnitelmat	

Taloudellinen	Kuntakonsernin kiinteistöriskit (korjausvelka, vahingot, investoinnit, hallinnointi, sitoutunut pääoma, sisäilmaongelmat)	Sisäinen	4	3	Kiinteistöjen hoito ja ylläpito, kiinteistöstrategiset päätökset, suunnitelmallinen toiminta, korjaus- ja tulevaisuussuunnitelmat	
Taloudellinen	Padasjoen Asuntotalot Oy:n heikko kassatilanne	Sisäinen/ Ulkoinen	4	3	Konserniohjeistus, toimintatapojen ja kassanhallinnan kehittäminen	
Taloudellinen	Vesi- ja viemäriverkoston korjausvelka ja investointipaineet	Sisäinen/ Ulkoinen	3	3	Suunnitelmallinen toiminta, korjaus- ja tulevaisuussuunnitelmat	
Taloudellinen, toiminnallinen	Hankintalain muutos	Ulkoinen	3	3	Ennakoivat suunnitelmat omistusjärjestelyiden muuttamiseksi	
Toiminnallinen	Henkilöstöriskit kunnassa ja konserniyhtiöissä	Sisäinen	4	3	Varahenkilöjärjestelyt, toimenkuvien tarkastaminen, lisäkoulutus	
Toiminnallinen	Sahan rakennusten kunto	Sisäinen/ Ulkoinen	2	2	Piippua lyhennetty, piippu ja rakennus edellyttävät yhä korjaustoimenpiteitä	
Toiminnallinen	Hankinnat ja sopimushallinta	Sisäinen	2	2	Tarvittava koulutus ja ajantasaisen tiedon päivittäminen	

*Vaikuttavuuden arviointi (1-4): 4= Kriittinen, 3= Merkittävä, 2= Kohtalainen, 1= Vähäinen/ei vaikuta.
**Todennäköisyyden arviointi (1-4): 4= Lähes varma, 3= Todennäköinen, 2= Mahdollinen, 1= Epätodennäköinen.

STRATEGISET RISKIT

Muutakin kuin mummola -kuntastrategian mukaan keskeisiä arvoja ovat joustavuus, uusiutuvuus, luottamus ja yhteisöllisyys. Em. arvot edellyttävät organisaatiolta pitkäjänteistä kykyä toimintakyvyn säilyttämiseen ja kehittämiseen. Liian suuri henkilöstön vaihtuvuus uhkaa toiminnan joustavuutta ja luotettavuutta sekä kykyä uusiutua suunnitelmallisesti ja pitkäjänteisesti toimintaympäristön muutosten vaatimalla tavalla.

Strategisen tason riskinä voidaan pitää myös kärkihankkeen ”Padasjoen polku (ent. uusi koulu -hanke)” epäonnistumista, koska se on keskeinen tekijä tulevassa palvelurakenteessa ja sen toteutukseen sitoutuu erittäin suuri osa kehittämiseen käytettävissä olevista resursseista. Padasjoen Polku -hankkeen suunnittelun tai toteutuksen epäonnistuminen heikentäisi kunnan strategista asemaa selvästi ja pysyväisluonteisesti.

Kansainvälisen poliittisen tilanteen heikkeneminen on ulkoinen strategisen tason riski, joka saattaa suunnitelmakaudella heijastua konkreettisesti kunnan toimintaan esim. tuotteiden ja energian hinnannousuna tai saatavuusongelmina. Normaaliaikojen tarpeisiin rakennettu infrastruktuuri on altis vahingonteoille.

Myös kunnan koko on strateginen riski, joka on huomioitava toiminnan suunnittelussa. Pieni kunta kykenee vaikuttamaan vain rajatusti toimintaympäristöönsä, lainsäädännön kehitykseen ja sidosryhmiensä toimintaan. Proaktiivinen toiminta painottuu lähinnä muutosten ennakointiin ja siihen perustuvaan oman toiminnan kehittämiseen. Henkilöstön vaihtuvuus, erityisosaamisen rajallisuus ja riippuvuus ostopalveluista lisäävät riskejä. Varahenkilöjärjestelyjen toimivuus edellyttää yksittäisiltä työntekijöiltä laajaa osaamisprofiilia.

Keinot vähentää strategisia riskejä:

1. Ennakoivat toiminnot, luottamushenkilöiden sitouttaminen ja tiedottaminen, kuntastrategian päivittäminen
2. Suunnitelmallinen ja johdonmukainen toiminta
3. Konserniohjauksen kehittäminen, aktiivinen yhteydenpito kunnan ja yhtiöiden välillä
4. Kunnan talouden tasapainon ylläpitäminen
5. Varautumissuunnitelmat

TALOUDELLISET RISKIT

Padasjoen kunnan vuoden 2027 talousarvion laadintatilanteessa on tunnistettu useita talouteen liittyviä epävarmuustekijöitä. Näitä ovat mahdolliset kaavoitustarpeet, hankerahoituksen onnistuminen sekä kiinteistöjen lämmityskustannusten kehitys.

Taloussuunnitelmakaudella julkisen talouden pysyväisluonteinen alijäämä tulee vaikeuttamaan myös Padasjoen kunnan taloudellista tilannetta. Kuntakonsernin korjausvelka (kiinteistöt, vuokra-asunnot, vesi- ja viemäriverkosto yms.) rasittaa kunnan taloutta. Lisäksi hankintalain muutos aiheuttaa lisää epävarmuustekijöitä.

Keinot vähentää taloudellisia riskejä:

6. Kiinteistöjen hoito ja ylläpito, kiinteistöstrategiset päätökset, suunnitelmallinen toiminta, korjaus- ja tulevaisuussuunnitelmat
7. Konserniohjaus, toimintatapojen ja kassanhallinnan kehittäminen
8. Ennakoivat suunnitelmat omistusjärjestelyiden muuttamiseksi

TOIMINNALLISET RISKIT

Padasjoen kunnan organisaatio on pieni ja haavoittuva, ja erityisosaamista vaativissa tehtävissä kunta on usein riippuvainen ulkopuolisesta palvelun tuottajasta. Riippuvuus ulkopuolisista toimijoista saattaa nostaa kustannuksia ja vaarantaa palvelujen toimivuuden esim. poikkeusoloissa. Toiminnallisten riskien osalta ovat viime aikoina korostuneet tietoturvaan liittyvät riskit niin oman toiminnan kuin ulkoisten sidosryhmien osalta.

Keinot vähentää toiminnallisia riskejä:

9. Varahenkilöjärjestelyt, toimenkuvien tarkastaminen, lisäkoulutus
10. Sahan rakennukseen suoritettavat tulevat korjaustoimenpiteet
11. Tarvittava koulutus ja ajantasaisen tiedon päivittäminen

KÄRKIHANKKEET

Strategisten kärkihankkeiden toteuttaminen perustuu aikataulutettuihin ja vastuutettuihin tavoitteisiin. Keinot näiden tavoitteiden saavuttamiseksi määritellään kunnanhallituksen ja lautakuntien käyttötaloussuunnitelmien hyväksymisen yhteydessä. Koska strategian päivitys etenee valtuuston käsittelyyn samanaikaisesti talousarvion kanssa, kärkihankkeiden tavoitteet tulevat täydentymään ja täsmentymään vuoden 2027 aikana.

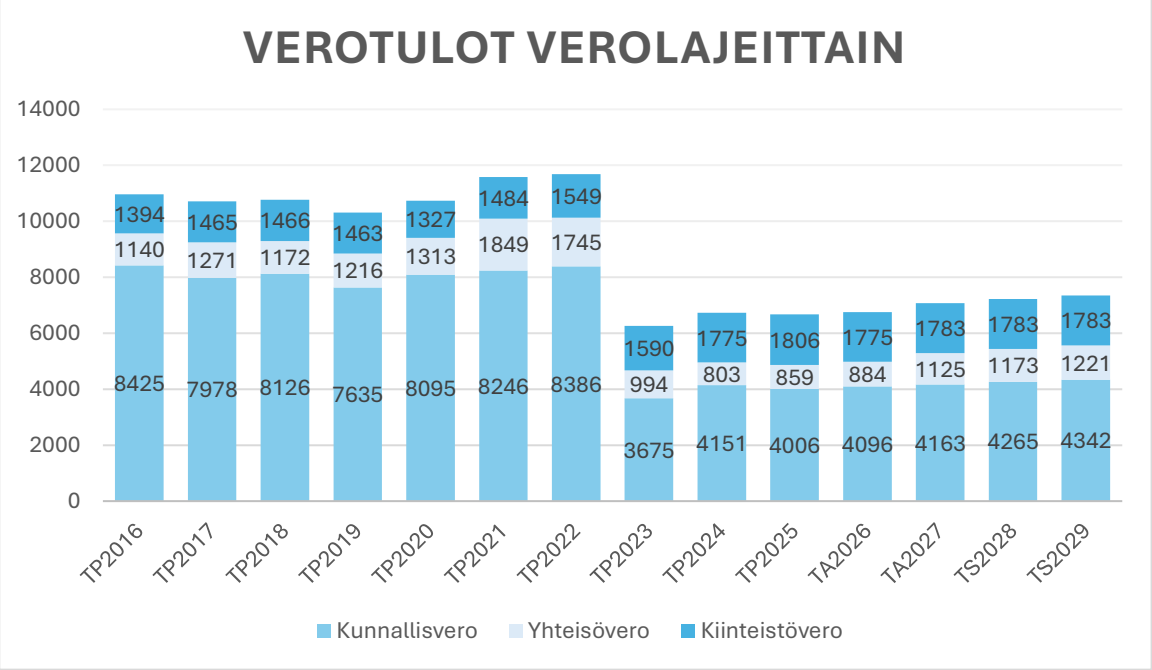
Kärkihanke	Tavoite	Aikataulu	Vastuutaho	Toteutuminen
Edesautamme uuden työn syntymistä	Elinvoimaohjelman toteuttaminen	2027	Kunnanhallitus/ kunnanjohtaja	Arviointi osavuosi-katsauksessa.
Padasjoen Polku – osaamista saman katon alla	Uuden koulun rakentamisen suunnitelma	2027 (suunnittelu) 2029 (käyttöönotto)	Kunnanhallitus/ kunnanjohtaja	Arviointi osavuosi-katsauksessa.
Näkyvä, toimiva ja houkutteleva Padasjoki	Tasapainoinen kuntatalous; ylijäämäinen talousarvio 2028	2027	Kunnanhallitus/ kunnanjohtaja	Arviointi osavuosi-katsauksessa.
Vetovoimainen Taulun alue – uutta yrittäjyyttä ja tilaa	Taulun alueen sekä lähialueen yleissuunnitelma	2027	Kunnanhallitus/ kunnanjohtaja	Arviointi osavuosi-katsauksessa.

VEROTULOT JA VALTIONOSUUDET

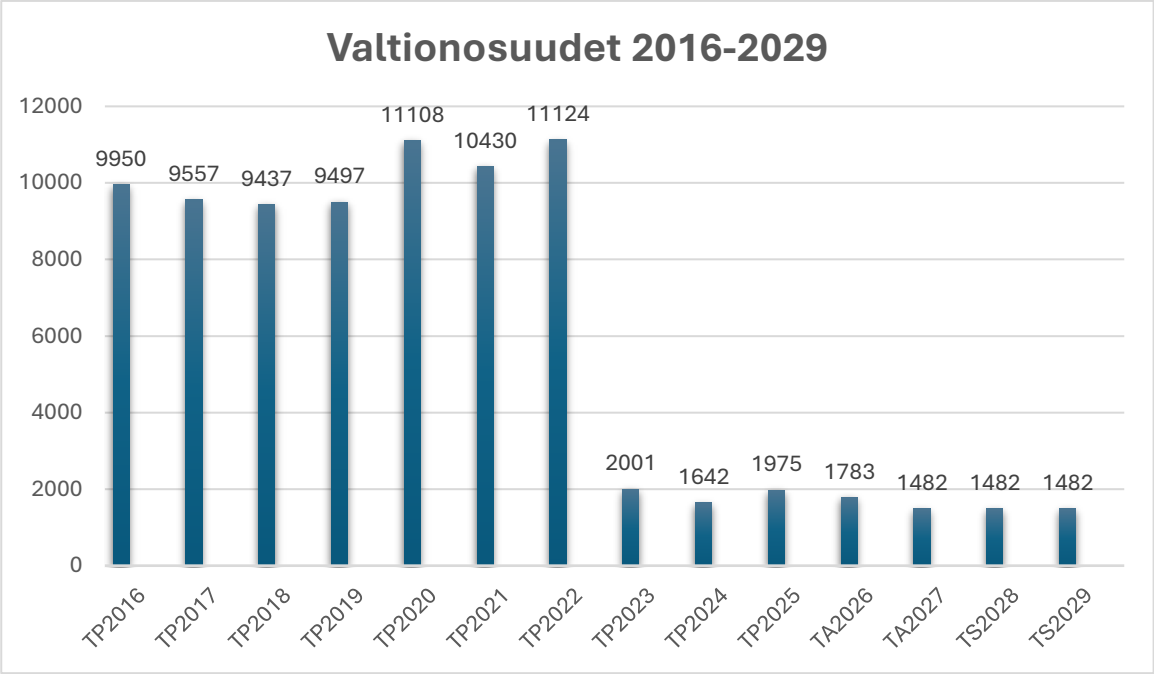
Verotulojen arvioinnissa on käytetty Kuntaliiton veroennustekehikkoa, ja valtionosuuksien määränä on käytetty Valtiovarainministeriön ja Kuntaliiton ennakkolaskelmia. Valtionosuuksia kasvattaa TE-palveluiden järjestämisvastuun siirtyminen kunnille 1.1.2025 alkaen.

Vero	Prosentti
Tulovero	8,4 %
Yleinen kiinteistövero	0,93 %
Maapohjan osalta yleinen kiinteistöveroprosentti	1,30 %
Vakituiset asunnot	0,60 %
Muut asuinrakennukset	1,20 %
Voimalaitosten kiinteistöveroprosentti	3,00 %

	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Kunnallisvero	4 005 968	4 096 000	4 163 000	4 265 000	4 342 000
Kiinteistövero	1 806 436	1 775 000	1 783 000	1 783 000	1 783 000
Yhteisövero	859 144	884 000	1 125 000	1 173 000	1 221 000
Yhteensä	6 671 548	6 755 000	7 071 000	7 221 000	7 346 000

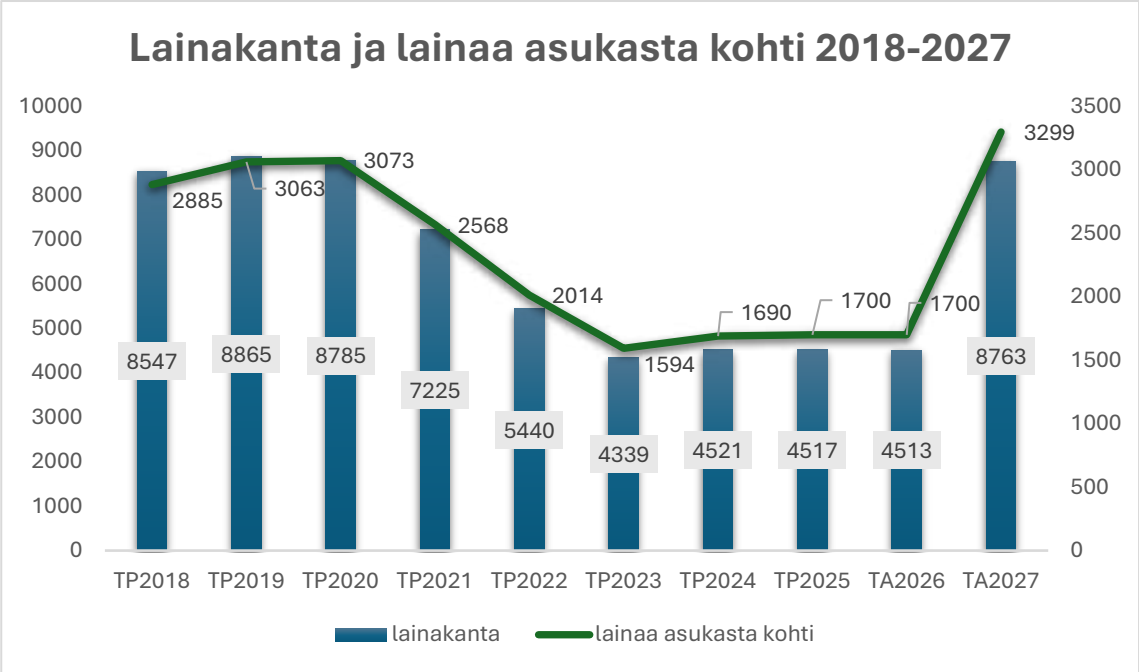

	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Valtionosuudet	1 975 986	1 783 458	1 482 257	1 482 257	1 482 257

LAINAT

	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Lainakannan kehitys	4 516 986	4 512 500	8 762 500	12 679 167	15 182 000

RAHASTOT

Rahasto	Pääoma
Maanhankintarahasto	18.542
Metsärahasto	235.751
Investointi ja kehittämisrahasto	2.915.983 (31.12.2025)

TALOUSARVION SITOVUUS JA SEURANTA

Sitovuustasot valtuustoon nähden on esitetty alla olevassa taulukossa.

Käyttötalousosa	Sitovataso
Kunnanhallitus	Toimintakate
Sivistyslautakunta	Toimintakate
Tekninen lautakunta	Toimintakate
Tuloslaskelmaosa	**Sitovataso**
Korkotulot ja -menot	Nettoarvio
Muut rahoitustulot ja -menot	Nettoarvio
Verotulot	Ei sitova

Valtionosuudet	Ei sitova
Rahoitusosa	**Sitovataso**
Antolainat	Nettoarvio
Lainat ja lyhennykset	Nettoarvio
Investointiosa	**Sitovataso**
Valtuustoon nähden sitovat tasot	
Maa-alueet, hankinnat	investointisuunnitelman loppusumma
Investoinnit, Padasjoen polku	investointisuunnitelman loppusumma
Investoinnit, Satama-alue	investointisuunnitelman loppusumma
Pienet talonrakennushankkeet	investointisuunnitelman loppusumma
Muut investoinnit	investointisuunnitelman loppusumma
Irtaimisto	investointisuunnitelman loppusumma

Valtuusto hyväksyy investointien osalta yli 300 000 euron hankkeet, jotka ovat lueteltu kohdassa ”suuret hankkeet”. Valtuusto tekee erillisen päätöksen kunkin yli 300 000 euron hankkeen osalta, ja vaikka ne kuuluvat samaan hankeryhmään, on sitovuustaso kullakin hankkeella hankekohtainen. Valtuusto hyväksyy muiden hankeryhmien kokonaismäärärahan ”pienten talonrakennushankkeiden”, ”muiden investointien” ja ”irtaimiston” osalta. Lautakunta voi käyttösuunnitelmapäätöksellään päättää näiden hankeryhmien sisällä määrärahamuutoksista hankkeiden välillä. Investointitulojen rahoitusosuus budjetoidaan sille tilikaudelle, jona oikeus investointituloon on syntynyt.

Padasjoen polku -hankkeen (ent. uusi koulu -hanke) suunnittelun ja rakentamisen osalta noudatetaan muusta investointiosasta poikkeavaa käytäntöä siten, että hanke on kokonaisuudessaan kunnanhallituksen alainen investointihanke. Padasjoen Polku -hankkeen suunnittelun ja rakentamisen osalta muusta investointiosasta poikkeavalla käytännöllä tarkoitetaan hankkeen ohjausvastuun olevan kunnanhallituksella teknisen lautakunnan sijaan, ja kunnanvaltuustolla säilyy edelleen päätösvalta hankkeen osalta rakennussuunnitelman, kustannusarvion ja merkittävien muutossuunnitelmien hyväksymisessä sekä käyttösuunnitelman vahvistamisessa. Kunnanvaltuustoa pidetään säännöllisesti tietoisena hankkeen etenemisestä sekä suunnittelu- että mahdollisessa toteutusvaiheessa.

Valtuuston hyväksyttyä hankkeen kunnanhallitus antaa hanketta koskevat tarkemmat toteuttamisohjeet, vahvistaa käyttösuunnitelman sekä päättää määrärahojen käytöstä niiltä osin, kuin kyse on luottamushenkilötoimielinten päätöksenteosta.

TILIVELVOLLISET

Kuntalain 125 §:n mukaan tilintarkastuskertomuksessa annetaan muun muassa lausunto sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan asianmukaisesta järjestämisestä sekä esitys vastuuvapauden myöntämisestä sekä mahdollisesta tilivelvolliseen kohdistuvasta muistutuksesta.

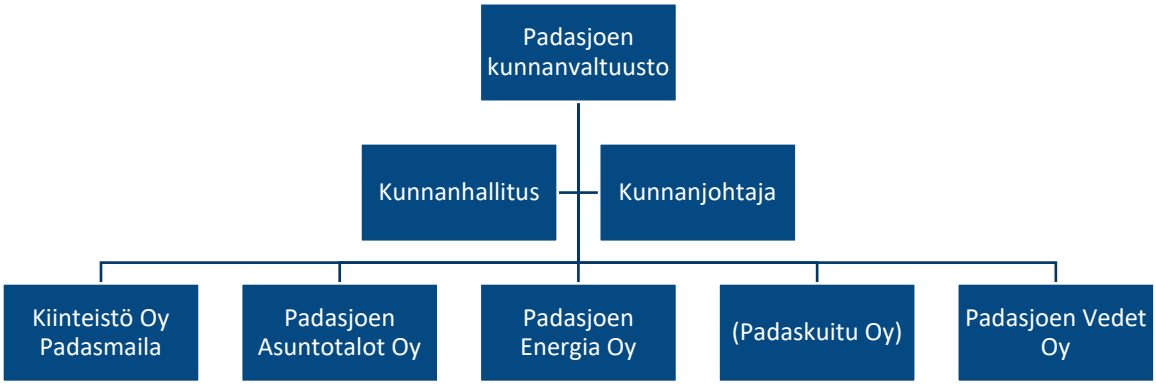
Muistutuksen edellytyksenä on, että tilivelvollinen on toiminut vastoin lakia tai valtuuston päätöksiä eikä virhe tai aiheutunut vahinko ole vähäinen. Tilivelvollisella on henkilökohtainen vastuu johtamansa toiminnan riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä ja niiden jatkuvasta ylläpidosta. Tilivelvollisuus merkitsee sitä, että tilivelvollisen toiminta tulee valtuuston arvioitavaksi, häneen voidaan kohdistaa tilintarkastuskertomuksessa muistutus ja häneltä voidaan evätä vastuuvapaus sekä omasta että alaisensa tekemisestä tai tekemättä jättämisestä.

Vaikka henkilö ei olisikaan lain tarkoittama tilivelvollinen, hänen on luonnollisesti hoidettava tehtävänsä asianmukaisella huolellisuudella eikä tilivelvollisaseman puuttuminen vapauta esihenkilöitä toiminnan valvontavastuusta. Kuntalain tarkoittamia tilivelvollisia ovat muun muassa kunnan toimielimen jäsenet ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat. Tilivelvollisia voivat olla myös muut toiminnasta itsenäisesti vastaavat henkilöt. Viranhaltijan tilivelvollisuus on ratkaistava tapaus tapaukselta henkilön tosiasiallisten tehtävien ja aseman mukaan eikä niinkään muodollisen virka-aseman perusteella. Tilivelvollisuus ei tuo viranhaltijalle mitään sellaista vastuuta, joka ei kuuluisi hänelle hänen asemansa perusteella muutoinkin - esihenkilöinä, laskujen hyväksyjänä tai määrärahojen käytöstä päättävänä viranhaltijana.

KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

Talousarviossa ja –taloussuunnitelmassa hyväksytään kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet sekä otetaan huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Kunnan omistajapolitiikkaa määrittelee myös kunnan konserniohje, joka hyväksyttiin kunnanvaltuustossa joulukuussa 2024. Konserniohjeen tarkoituksena on varmistaa konsernin kokonaisetu sekä tytäryhteisöjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen kunnan tahtotilan ja lakien edellyttämällä tavalla.

Padasjoen kunnan konsernirakenne on seuraavanlainen:

Kaikkia yhtiöitä koskevat yhteiset tavoitteet vuodelle 2027:

- Yhtiöt noudattavat Padasjoen kunnan konserniohjetta.
- Yhtiön huolehtivat osakeyhtiölain toteutumisesta hallinnon ja talouden osalta.
- Yhtiöt huolehtivat omalta osaltaan siitä, konsernitasoisen tilinpäätöksen laatiminen vuodelta 2026 on aikataulujen puolesta mahdollista.
- Yhtiöt laativat taloussuunnitelmansa kunnan käyttöön samalla aikataululla, kun kunnassa talousarviota laaditaan.
- Yhtiöt seuraavat toimintaansa mahdollisesti vaikuttavia riskejä ja epävarmuustekijöitä sekä raportoivat näistä kunnalle säännöllisesti.

Yhtiökohtaiset tavoitteet vuodelle 2027, joiden toteutumista seurataan osavuosikatsausten yhteydessä:

- ***Padasjoen Asuntotalot Oy:***

Tavoite 2027	Mittari
Vuokra-asuntojen korjausohjelman mukaisten toimenpiteiden suorittaminen	Korjausohjelman mukaisten toimenpiteiden tekeminen
Yhtiön talouden tervehdyttämissuunnitelman toimenpiteiden aloittaminen	Aloitetaan toimenpiteitä kassatilanteen parantamiseksi
Vuokra-asuntojen käyttöastetavoite	80 % asunnoista vuokrattuna
Positiivinen käyttökate	Pyritään saavuttamaan positiivinen käyttökate

- ***Padasjoen Energia Oy:***

Tavoite 2027	Mittari
Luotettava lämmöntoimitus	Suunnittelemattomien katkojen määrä 0 vuodessa
Liiketoiminta on kannattavaa	Positiivinen tulos, tulostavoite suunnitelman mukaisin poistoin on verojen satunnaiserien jälkeen
Omistajan asettama tuottovaatimus	165 000 euroa 10 000 euroa/vuonna 2027

- ***Kiinteistö Oy Padasmaila:***

Tavoite 2027	Mittari
Kiinteistön ylläpito ja korjaustoimenpiteiden suorittaminen	Korjausten toteutuminen PTS-suunnitelman mukaisesti
Liiketoiminta on kannattavaa	Vuokratulot suhteessa ylläpito- ja korjausmenoihin

- ***Padasjoen Kehitys Oy: (selvitystilassa)***

Tavoite 2027	Mittari

- ***Padasjoen Vedet Oy:***

Tavoite 2027	**Mittari**
Toiminnan vakiinnuttaminen	Yhdistetyn vesihuoltoyhtiön toiminnan vakiinnuttamisen jatkaminen ja kehittäminen yhteisen hallinnon mukaisesti. Puhdas- ja jätevesihuollon sujuva, tehokas ja taloudellinen toiminta.
Vesi- ja viemäriverkoston korjaussuunnitelman mukaisten toimenpiteiden suorittaminen	Korjaussuunnitelmassa vuodelle 2026 asetetut korjaustoimenpiteet toteutettiin suunnitelman mukaisesti
Talouden tasapaino	Tavoitteena on kattaa pienemmät korjausinvestoinnit ja kunnossapitotoimenpiteet tulorahoituksella

Muut konsernia koskevat tavoitteet vuodelle 2027:

- Valokuidun taseyksikön yhtiöittäminen tai ulkoistamisen selvittäminen vuoden 2027 aikana

KÄYTTÖTALOUS PALVELUALUEITTAIN

KONSERNIPALVELUALUE, (HALLINNON TOIMIALA)

Hallinnon toimiala tukee kunnan päätöksentekoa, palvelutuotantoa ja konserniyhtiöitä strategian toimeenpanossa tarjoamalla talous-, henkilöstö-, tieto- ja yleishallinnon sisäisiä palveluita.

Strategisiksi painopisteiksi on määritelty houkuttelevuus, ennakoitavuus ja Yhteinen Padasjokemme.

Vuonna 2027 strategian painopisteiden toteuttaminen hallinnon toimialalla painottuu ennakoitavuuden vahvistamiseen. Tavoitteena on taloushallinnon hyvä toimivuus sekä talouden tasapainottamissuunnitelman toteutuksen koordinointi siten, että palvelutuotanto toimii häiriöttä ja mahdollisiin talouden tasapainottamiseen liittyviin muutoksiin voidaan varautua hyvissä ajoin. Talousarvion riskianalyysissä on kiinnitetty huomiota henkilöstöriskeihin erityisesti varahenkilöjärjestelyjen ja henkilöstön vaihtuvuuden näkökulmasta. Näitä riskejä pyritään vähentämään henkilöstön osaamista kehittämällä sekä tukemalla henkilöstön sitoutumista johdonmukaisella henkilöstöpolitiikalla.

Vuoden 2027 merkittävin yksittäinen kärkihanke on Padasjoen Polku -hanke. Hankkeen käytännön toteutuksesta vastaa tekninen toimiala, ja luottamushenkilöorganisaation osalta hanketta koskevasta päätöksenteosta vastaa kunnanhallitus. Hallinnon toimiala varautuu siihen, että hankkeeseen liittyviä taloudellisia ja hallinnollisia ratkaisuja voidaan valmistella ja toteuttaa myös tavanomaisen talousarvioprosessin ulkopuolella.

Kärkihankkeen Edesautamme uuden työn syntymistä toteutusvastuu kuuluu hallinnon toimialan elinvoima- ja työllisyyspalveluille. Tavoitteena on tukea Padasjoen elinvoimaa ja työllisyyttä käytettävissä olevien resurssien puitteissa.

Kyläyhdistysten Leader-hankkeiden ja muiden vastaavien jälkirahoitteisten hankkeiden toteuttamisen tukemiseksi kunnanhallitus voi harkintansa mukaan myöntää yhdistyksille kassalainaa. Lainan tarkoituksena on mahdollistaa hankkeiden toteuttaminen ja saatavilla olevan ulkopuolisen rahoituksen hyödyntäminen. Näiden hankkeiden osalta riittäväksi vakuudeksi katsotaan hankkeelle myönnetty tai muutoin luotettavasti osoitettu tuki. Kassalainan määrä ei voi ylittää odotettavissa olevan tuen määrää. Yhdistyksen tulee sitoutua siihen, että hankkeelle maksettavaa tukea ei käytetä muuhun tarkoitukseen ennen kassalainan täysimääräistä takaisinmaksua..

KUNNANHALLITUS

10 Kunnanhallitus	TP 2025	TA 2026	TA 2027	Ero%	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	166 915	243 440	120 500	-50,5	159 000	159 500
Toimintakulut	-2 713 028	-2 577 481	-2 739 550	6,3	-2 714 072	-2 713 372
Toimintakate	-2 546 113	-2 334 041	-2 619 050	12,2	-2 555 072	-2 553 872

PALVELUN KUVAUS

Kunnanhallitus vastaa lakisääteisten tehtäviensä lisäksi kunnan hallinto-, talous-, työllisyys-, elinvoima- ja tietohallintopalvelujen järjestämisestä. Yleishallinto huolehtii näiden toimintojen tarvitsemien hallinto- ja taloushallinnon tukipalvelujen tuottamisesta ja hankinnasta.

TOIMIALAN VASTUUHENKILÖ

Vastuuhenkilö on hallintojohtaja.

TAVOITTEET

Tavoitteena on tukea kunnanhallituksen sekä koko kuntakonsernin toimintaa siten, että asioiden valmistelu, päätösten täytäntöönpano sekä tuotettavat ja hankittavat tukipalvelut edistävät kunnan strategisten tavoitteiden saavuttamista.

Vastuullinen taloudenhoito luo edellytykset strategian kärkihankkeiden toteuttamiselle.

Tavoite 1. Talouden ennakoitavuuden ja taloushallinnon toimivuuden varmistaminen

Taloushallinnon hyvä toimivuus sekä talouden tasapainottamissuunnitelman toteutuksen koordinointi siten, että palvelutuotanto toimii häiriöttä ja mahdollisiin muutostarpeisiin voidaan varautua ennakoivasti.

Mittari: Talouden tasapainottamissuunnitelman toimenpiteet toteutuvat suunnitellusti.

Tavoite 2. Padasjoen Polku -hankkeen päätöksenteon tukeminen

Padasjoen Polku -hankkeen hallinnollisen valmistelun ja päätöksenteon tukeminen siten, että hankkeen toteuttaminen etenee suunnitellusti.

Mittari: Hankkeen päätöksenteko ja hallinnollinen valmistelu etenevät suunnitellun aikataulun mukaisesti.

KESKUSHALLINTO

101 Keskushallinto	TP 2025	TA 2026	TA 2027	Ero%	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	23 999	15 000	16 500	10,0	16 500	16 500
Toimintakulut	-942 168	-924 700	-944 900	2,2	-966 300	-966 300
Toimintakate	-918 170	-909 700	-928 400	2,1	-949 800	-949 800

PALVELUN KUVAUS

Keskushallinto tukee kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen, tarkastuslautakunnan, keskusvaalilautakunnan, vaikuttamistoimielinten sekä tarvittaessa muiden toimielinten päätöksentekoa. Keskushallinto vastaa keskitetysti kunnan taloushallintopalveluista.

TULOSALUEEN VASTUUHENKILÖ

Vastuuhenkilö on hallintojohtaja.

TAVOITTEET

Tavoite 1: Hallintopalveluiden häiriöttömän toiminnan varmistaminen.

Laadukas ja luotettava kuntapalvelu.

Mittarit:

- Lakisääteiset määräajat toteutuvat 100-prosenttisesti.
- Palkanmaksussa tai laskutuksessa ei esiinny merkittäviä virheitä.

Tavoite 2: Ennakoitavan ja luotettavan päätöksenteon vahvistaminen.

Hyvä hallinto ja strategian toimeenpano.

Mittarit:

- Keskeiset hallinnon ohjeistukset päivitetään vuosittain (100 %).
- Toimielinten päätösten toimeenpano käynnistyy määräajassa vähintään 95 %:ssa tapauksista.2. Kunnan toiminnan ennakoitavuuden ja luotettavan päätöksentekokulttuurin edistäminen, mittari: ohjeistusten ja prosessien ajantasaisuus

HENKILÖSTÖHALLINTO

102 Henkilöstöhallinto	TP 2025	TA 2026	TA 2027	Ero%	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	27 550	50 500	40 000	-20,8	25 000	25 000
Toimintakulut	-172 688	-179 700	-152 300	-15,2	-152 300	-152 300
Toimintakate	-145 138	-129 200	-112 300	-13,1	-127 300	-127 300

PALVELUN KUVAUS

Henkilöstöhallinto vastaa kunnan henkilöstöpolitiikan käytännön toteuttamisesta, henkilöstöhallinnon tukipalveluista, työterveyshuollon koordinoinnista sekä yhteistoiminnasta henkilöstöjärjestöjen kanssa.

TULOSALUEEN VASTUUHENKILÖ

Vastuuhenkilö on hallintojohtaja.

TAVOITTEET

Tavoite 1: Työhyvinvoinnin ja työtyytyväisyyden ylläpitäminen.

Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö kunnan menestystekijänä.

Mittari: Henkilöstökyselyn kokonaistulos vähintään edellisvuoden tasolla.

Tavoite 2: Työnantajakuvan vahvistaminen.

Kunnan veto- ja pitovoiman vahvistaminen.

Mittarit: Avoimiin vakituisiin tehtäviin saadaan keskimäärin vähintään edellisvuoden verran hakijoita.

ELINVOIMAPALVELUT

103 Elinvoimapalvelut	TP 2025	TA 2026	TA 2027	Ero%	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	97 604	159 500	49 000	-69,3	102 000	102 000
Toimintakulut	-464 973	-387 761	-538 800	39,0	-480 400	-470 400
Toimintakate	-367 370	-228 261	-489 800	114,6	-378 400	-368 400

PALVELUN KUVAUS

Elinvoimapalvelut tukevat elinvoiman ja yrittämisen edellytysten kehittämistä Padasjoella. Elinvoimapalvelut vastaavat elinkeinopoliittisista toimenpiteistä ja strategisen kehittämisen hankkeista uuden työn synnyttämiseksi sekä olemassa olevien yritysten ja yrittäjien toiminnan tukemiseksi. Kunnassa on hyväksytty elinvoimaohjelman toimenpiteet vuosille 2026-2030.

Kunnan markkinointi erityisesti matkailun osalta on osa elinvoimapalvelujamme.

Hankerahoituksien hakeminen elinvoimaohjelman sekä sen toimenpiteiden tukemiseksi.

Elinvoimatyöstä ja yhteistyöstä eri toimijoiden kanssa vastaa kunta. Yhteistyön kehittäminen on yksi vuoden 2027 teemoista elinvoimatyössä. Yritysneuvonta ja erilaiset yrittämiseen liittyvät palvelut tuottaa koko Päijät-Hämeen kattava elinkeinoyhtiö Lahden seutu - Lahti Region Oy.

Osallistuminen tienhoitoon omistusosuuksilta.

TULOSALUEEN VASTUUHENKILÖ

Kunnanjohtaja.

TAVOITTEET

Vuonna 2027 painopisteenä on kunnan elinvoiman vahvistaminen, investointien edistäminen sekä Padasjoen tunnettuuden lisääminen. Keskustan ja Taulun alueiden kehittämistä edistetään laatimalla tarvittavat kehittämissuunnitelmat ja viemällä kaavoitusta eteenpäin. Samalla vahvistetaan yhteistyötä yritysten, yhteisöjen ja muiden sidosryhmien kanssa uusien investointi- ja kehittämismahdollisuuksien tunnistamiseksi.

Elinvoimatyötä toteutetaan verkostomaisesti perustettavan elinvoimatyöryhmän kautta. Yritysmyönteisyyttä ja paikallisylpeyttä lisätään yhteistyössä kunnan toimialojen, yrittäjien, yrittäjäyhdistyksen, paikallislehden ja yhdistyksien kanssa tuomalla esiin paikallisia yrittäjätarinoita osana "Toimiva ja yrittävä Padasjoki 2027" -kokonaisuutta.

Kunnan väestökehitystä pyritään vakauttamaan vahvistamalla kunnan pitovoimaa ja houkuttelevuutta uusien asukkaiden silmissä. Kuntamarkkinointia kehitetään ja konseptoidaan jo olemassa olevalla Experience Nothingin -teemalla, joka tukee kunnan tunnettuutta, vetovoimaa ja myönteistä kuntakuvaa.

TYÖLLISYYSPALVELUT

105 Työllisyyspalvelut	TP 2025	TA 2026	TA 2027	Ero%	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	16 608	18 440	10 000	-45,8	10 500	11 000
Toimintakulut	-737 004	-685 420	-711 150	3,8	-723 672	-732 972
Toimintakate	-720 396	-666 980	-701 150	5,1	-713 172	-721 972

PALVELUN KUVAUS

Padasjoella kunnan vastuulla olevat työllisyyspalvelujen henkilöasiakas-, työnantaja- ja yrityspalvelut, tuottaa Päijät-Hämeen työllisyysalue. Lakisääteisten työllisyyspalvelujen lisäksi kunta tuottaa omia valmennuspalveluja, joita toteutetaan sekä yksilö- että ryhmämuotoisina valmennuksina. Kunta tuottaa lisäksi sopimukseen perustuen työllisyysalueelle lakisääteisiä valmennuspaleluja osana työllisyydenhoidon palvelukokonaisuutta.

TULOSALUEEN VASTUUHENKILÖ

Kunnanjohtaja

TAVOITTEET

Työllisyyspalvelujen tavoitteena on vahvistaa Padasjoen elinvoimaa, hyvinvointia, työllisyyttä ja elinkeinoelämää. Yhteistyötä Päijät-Hämeen työllisyysalueen, työllisyyslautakunnan ja hyvinvointialueen kanssa kehitetään ja toimijoiden välisiä rajapintoja selkeytetään. Kaikki työttömät työnhakijat kontaktoidaan.
Kunnan valmennuspalveluja tehostetaan kehittämällä erityisesti ryhmävalmennuksia sekä vahvistamalla yhteistyötä kunnan elinvoimatyön ja paikallisten yritysten kanssa.

TIETOHALLINTOPALVELUT

108 Tietohallintopalvelut	TP 2025	TA 2026	TA 2027	Ero%	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	1 155	0	5 000		5 000	5 000
Toimintakulut	-396 195	-399 900	-392 400	-1,9	-391 400	-391 400
Toimintakate	-395 040	-399 900	-387 400	-3,1	-386 400	-386 400

Tavoitteet	2025	2026	2027
Suoritetut palvelupyynnöt	200	400	400
Tiedonhallintamallin tunnistetut prosessit	50	55	60
Työssään tekoälyä hyödyntävien koulutus		100 %	100 %

PALVELUN KUVAUS

Tietohallintopalvelut varmistavat, että organisaation arki sujuu toimivien, turvallisten ja luotettavien tietoteknisten ratkaisujen avulla. Palveluihin kuuluvat muun muassa IT-järjestelmien ja laitteiden hallinta, sovellusten käyttäjätuki, tietoturvasta huolehtiminen, digitaalisten työvälineiden ylläpito sekä tiedonhallinnan kehittäminen. Tietohallinto vastaa ICT-palveluiden tuottamisesta, kehittämisestä ja hankinnasta sekä niiden yhteensovittamisesta. Samalla se huolehtii siitä, että organisaatiolla on tarvittava osaaminen ja toimivat työvälineet tehokkaan ja sujuvan toiminnan varmistamiseksi.

Suunnittelukaudella kehittämisen painopisteitä ovat uuden asianhallintajärjestelmän käyttöönotto, sähköisten palveluiden lisääminen ja Suomi.fi-palveluiden hyödyntäminen osana organisaation asiointia ja palveluprosesseja. Tavoitteena on parantaa tiedonhallintaa, sujuvoittaa työskentelyä automaation avulla sekä vahvistaa tietoturvaa ja tietosuojaa. Samalla halutaan tehdä sähköisestä asioinnista entistä helpompaa kuntalaisille, yhteistyökumppaneille ja viranomaisille.

TULOSALUEEN VASTUUHENKILÖ

Tietohallintopäällikkö

TAVOITTEET

Tietohallintopalveluiden tavoitteena on järjestää toiminta organisaatiossa järkevästi ja tavoitteellisesti, jakaa voimavarat tarkoituksenmukaisesti ja turvata toimintaedellytykset pitkäjänteisesti noudattaen kuntastrategiaa.

- Uuden asianhallintajärjestelmän käyttöönotto ja käyttöönoton tukeminen koulutuksella sekä toimintatapojen kehittämisellä.
- Suomi.fi-palveluiden käyttöönoton edistäminen ja sähköisen asioinnin kehittäminen.
- Tietoturvan ja tietosuojan jatkuva kehittäminen sekä henkilöstön tietoturvatietoisuuden vahvistaminen.

KONSERNIPALVELUALUE, (TEKNINEN TOIMIALA)

TOIMINTA-AJATUS

Tekninen toimi ylläpitää Padasjoen kunnan kiinteistöjen, kaavateiden, puistojen ja yleisten alueiden siisteyttä, turvallisuutta joustavasti ja uusiutuvuuden huomioiden ja työ- ja toimintatapoja kehittäen.

Tekninen toimi vastaa ympäristönsuojelun, ympäristöterveyden, eläinlääkinnän ja -suojelun sekä rakennusvalvonnan lakisääteisistä tehtävistä. Kunnan ympäristötoimi kehittää ja ylläpitää ympäristönsuojeluun ja luonnon monimuotoisuuteen liittyviä toimia mm. hankkeiden ja ilmastosuunnitelman kautta. Rakennusvalvonta vastaa rakentamiseen ja kiinteistöihin liittyvästä neuvonnasta, ohjauksesta ja luvituksesta.

PÄÄMÄÄRÄT

Kiinteistökannan säilyttäminen turvallisena, toimivana ja käyttötarkoitustaan vastaavana pitkän tähtäimen kunnossapitosuunnitelmien mukaisesti.

Kaavatiestön turvallisuuden, liikennöitävyyden ja toimivuuden varmistaminen ennakoivalla kunnossapidolla ja oikea-aikaisilla korjaustoimenpiteillä.

Puistojen ja yleisten alueiden viihtyisyyden, turvallisuuden ja vetovoimaisuuden ylläpitäminen.

TEKNINEN LAUTAKUNTA

40 Tekninen lautakunta	TP 2025	TA 2026	TA 2027	Ero%	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	1 692 324	1 817 932	1 652 650	-9,1	1 549 650	1 550 650
Toimintakulut	-3 047 017	-3 113 601	-2 807 082	-9,8	-3 018 508	-3 035 808
Toimintakate	-1 352 284	-1 295 669	-1 154 432	-10,9	-1 468 858	-1 485 158

Tavoitteet	2025	2026	2027
Investointien toteuma %	93,5	20 (8/2026)	100
Kunnan ylläpitämät vuokra m2	9085m2	8884m2	8470m2

PALVELUN KUVAUS

Tekniset palvelut tukevat kunnan muita toimialoja tarjoamalla toimivat toimitilat sekä turvallisen ja viihtyisän toimintaympäristön. Kunnan kiinteistöjen, liikenneväylien ja yleisten alueiden ylläpidolla varmistetaan kuntalaisten sujuva arki ja turvallinen liikkuminen.

TOIMIALAN VASTUUHENKILÖ

Vastuuhenkilö on hallintojohtaja.

TAVOITTEET

Tavoite 1: Investointien ennakoiva ja vastuullinen toteuttaminen

Tekninen toimi toteuttaa investoinnit suunnitelmallisesti, taloudellisesti ja ympäristövaikutukset huomioiden siten, että kunnan palvelutuotannon toimintaedellytykset säilyvät.

Mittari: Investointiohjelma toteutuu suunnitellusti.

Tavoite 2: Houkuttelevan ja viihtyisän elinympäristön kehittäminen

Kaavoituksella sekä ympäristön suunnitelmallisella kehittämisellä luodaan edellytyksiä asumiselle, vapaa-ajan asumiselle, yrittämiselle ja kuntaan sijoittumiselle.

Mittari: Kaavoitusohjelman mukaiset toimenpiteet etenevät suunnitellusti.

YHDYSKUNTATEKNIIKKA

405 Yhdyskuntatekniikka	TP 2025	TA 2026	TA 2027	Ero%	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	87 724	97 150	454 500	367,8	426 500	426 500
Toimintakulut	-240 341	-307 650	-615 311	100,0	-618 911	-628 911
Toimintakate	-152 616	-210 500	-160 811	-23,6	-192 411	-202 411

Tavoitteet	2025	2025	2027
Kunnossapidon palaute (info)	-	Tyytyväinen asiakas	Tyytyväinen asiakas

PALVELUN KUVAUS

Teiden, katujen ja piha-alueiden ennakoiva kunnossapito. Veden toimitus 14 liittyneille kiinteistöille. Kunnan omistamien metsäalueiden tasaisen metsätulon varmistaminen suunnitelluilla hoitotoimenpiteillä.

Kunnan omistamien metsäalueiden tasaisen metsätulon varmistaminen suunnitelluilla hoitotoimenpiteillä.

Veden toimitus 15 liittyneelle kiinteistöille.

TULOSALUEEN VASTUUHENKILÖ

Infrapäällikkö

TAVOITTEET

Toimivuuden, turvallisuuden ja viihtyvyyden säilyttäminen. Vedenottamoiden toimivuuden takaamiseksi omistuksen uudelleenjärjestely. Kestävän metsähoidon toteutuminen metsänhoito- ja ilmastosuunnitelman mukaisesti.

Kestävän metsänhoidon toteutuminen.

KIINTEISTÖPALVELUT

410 Kiinteistöpalvelut	TP 2025	TA 2026	TA 2027	Ero%	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	0	1 201 132	1 123 150	-6,5	1 077 150	1 077 150
Toimintakulut	0	-2 122 561	-1 885 021	-11,2	-2 090 357	-2 096 957
Toimintakate	0	-921 429	-761 871	-17,3	-1 013 207	-1 019 807

Tavoitteet	2025	2026	2027
Palvelupyyntöjen nopea vaste		Pyynnön käsittely 24 h	Pyynnön käsittely 12 h
Asiakastyytyväisyys kysely Siivouspalvelut		Tyytyväiset asiakkaat Koulun keittiö	Tyytyväiset asiakkaat

PALVELUN KUVAUS

Kiinteistöjen toimivuuden ja siisteyden ylläpitäminen. Tehokkaan ja ekologisen siivouksen. Kiinteistönhoidon ja kunnossapidon avulla säilytetään kiinteistöjen käyttöarvo. Ravintosuositusten mukainen ateriapalvelu.

Siivouspalveluissa otetaan käyttöön INSTA 800 -laatujärjestelmä asteittain vuoden 2027 aikana. Laadun seuranta perustuu INSTA 800 -mittauksiin, omavalvontaan sekä puolivuosittaisiin asiakastyytyväisyyskyselyihin. Tavoitteena on varmistaa palvelun tasainen ja mitattava laatu kaikissa kohteissa.

TULOSALUEEN VASTUUHENKILÖ

Kiinteistöpäällikkö

TAVOITTEET

Turvallisen työympäristön takaaminen ja työyhteisön joustava toimiminen. Laadukas ruokapalvelu.

Kiinteistöjen energiankulutuksen seuranta ja säästötoimenpiteet.

Kiinteistöstrategian avulla kehitetään kunnan kiinteistökantaa pitkäjänteisesti vastaamaan palvelutarpeita ja kunnan taloudellisia edellytyksiä.

Mittari: Kiinteistöstrategian mukaiset toimenpiteet käynnistyvät vuoden 2027 aikana.

RAKENNUSVALVONTA

510 Rakennusvalvonta	TP 2025	TA 2026	TA 2027	Ero%	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	51 174	42 900	75 000	74,8	46 000	47 000
Toimintakulut	-94 818	-146 250	-144 250	-1,4	-150 100	-150 800
Toimintakate	-41 234	-103 350	-69 250	-33,0	-104 100	-103 800

Tavoitteet	2025	2026	2027
Myönnetyt luvat	79	42 (8/2026)	60
Katselmukset	75	35 (8/2026)	80

PALVELUN KUVAUS

Rakentamiseen ja kiinteistöihin liittyvä neuvonta ja ohjaus.

Rakentamisen luvitus ja valvonta. Rakennusrekisterin ylläpito ja valtakunnallisten rekisterien yhdenmukaistaminen.

Kiinteistöveroselvityksen käynnistäminen.

TULOSALUEEN VASTUUHENKILÖ

Rakennustarkastaja

TAVOITTEET

Asiakaslähtöinen rakentamisen neuvonta, ohjaus ja toteutumisen seuranta. Selvitetään olevan rakennuskannan ristiriidat ja todenmukaisuus kiinteistörekisterin ja verottajan tietojen välillä. Selvitys aloitetaan laatimalla Rakennustietojen ja -rekistereiden inventaario keskusta-alueesta ja suorittaa selvityksen mukaiset korjaukset. Koko kunnan osalta selvitystyö jaetaan neljälle vuodelle. Tavoitteena saada rakennustiedot ja rekisterit vastaamaan todellista rakennuskantaa. Valmistautuminen valtakunnallisen Ryhti-hankeen voimaan tuloon.

YMPÄRISTÖTOIMI

511 Ympäristötoimi	TP 2025	TA 2026	TA 2027	Ero%	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	33 344	0	0		0	0
Toimintakulut	-196 489	-156 400	-162 500	3,9	-159 140	-159 140
Toimintakate	-163 145	-156 400	-162 500	3,9	-159 140	-159 140

Tavoitteet	2025	2026	2027
Lausunnot ja päätökset	43	19 (8/2026)	40
Ilmastosuunnitelman vuositavoitteet %		100 %	100 %
Kunnan luontositoumusten toteutus			Tehdyt toimenpiteet luontositoumuksen toteutumiseksi

PALVELUN KUVAUS

Toimiminen Padasjoen kunnan ympäristönsuojelu- ja leirintäalueviranomaisena. Lisäksi päätökset luonnonsuojelu-, vesiliikenne- ja maastoliikennelaissa kunnalle säädetyistä tehtävistä sekä muu ympäristön tilan seuranta.

Lakisääteisten ympäristöterveys-, eläinlääkäri- ja eläinsuojelupalveluiden hankinta ostopalvelusopimusten mukaisesti Hollolan kunnalta ja Päijät-Hämeen eläinsuojeluyhdistykseltä.

TULOSALUEEN VASTUUHENKILÖ

Ympäristösihteeri

TAVOITTEET

Ympäristötietoisuuteen liittyvä neuvonta ja tiedotus asiakkaille ja sidosryhmille. Annetaan lausuntoja rakennusvalvontaan lupamenettelyn yhteydessä. Ilmastosuunnitelman ja luonnonlain jalkauttaminen ja toiminnan seuranta. Jatketaan arboretumin ja luontoreittien kehittämistä.

SIVISTYKSEN PALVELUALUE

TOIMINTA-AJATUS

Padasjoen kunta tuottaa laadukkaita sivistystoimen peruspalveluita.

PÄÄMÄÄRÄ

VARHAISKASVATUSPALVELUT

- Laadukas, tasa-arvoinen varhaiskasvatus 1–6-vuotialle lapsille sekä esiopetus huomioiden erilaiset perheet ja perheiden hoidon tarpeet
- Monipuoliset oppimisympäristöt ja toiminnallinen pedagogiikka

OPETUSPALVELUT

- Opetusryhmät ovat kohtuullisen kokoiset, opiskeluhuolto on riittävästi resursoitua.
- Opetukselle turvataan oppimista tukeva, terveellinen oppimisympäristö.
- Lukio on houkutteleva myös muualta tuleville opiskelijoille.

HYVINVOINTIPALVELUT

- Kaikenikäisten kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
- Ehkäisevän työn edistäminen kaikenikäisten kuntalaisen keskuudessa
- Yhteisöllisyyden ja osallisuuden edistäminen

KIRJASTOPALVELUT

- Kirjasto edistää eri ikäisten kuntalaisten hyvää arkea, hyvinvointia ja osallisuutta.
- Kirjasto tukee lukuharrastusta, sähköistä asiointia ja paikallisyhteisön toimintaa.
- Laajennettu aukiolo ja omatoimipalvelut lisäävät palvelujen tarjontaa ja saavutettavuutta.
- Kotiseututalo tallentaa paikallishistoriaa sekä tukee yhteisöllisyyttä ja sosiaalista pääomaa.

HENKILÖSTÖ

- Sivistyshallinnon henkilöstön osaamista täydennetään ja laajennetaan koulutussuunnitelman mukaisilla koulutuksilla ja rekrytointien kautta. Työhyvinvointia edistetään henkilöstön osallistamisella sekä keskustelevalla ja ratkaisukeskeisellä työkulttuurilla.

SIVISTYSLAUTAKUNTA

30 Sivistyslautakunta	TP 2025	TA 2026	TA 2027	Ero%	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	381 250	461 500	402 250	-12,8	349 750	349 750
Toimintakulut	-4 817 103	-4 544 360	-4 375 510	-3,7	-4 403 001	-4 403 001
Toimintakate	-4 435 853	-4 082 860	-3 973 260	-2,7	-4 053 251	-4 053 251

Tavoitteet	TP 2025	TA 2026	TS 2027
Lautakunnan kokoukset, lkm	9	8	8
Lautakunnan pykälät, lkm	80	80	80

PALVELUN KUVAUS

Järjestää sivistyspalveluita sekä tuottaa ja kehittää niitä kuntastrategian ja talousarvion linjausten mukaisesti tuloksellisesti ja vaikuttavasti.

TOIMIALAN VASTUUHENKILÖ

Sivistysjohtaja

TAVOITTEET

Lautakunta järjestää kasvun ja oppimisen sekä lapsiperheiden tukemiseen liittyvät palvelut ja siinä tarkoituksessa huolehtii muun muassa varhaiskasvatuslain, varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain, perusopetuslain, ammatillisesta koulutuksesta annetun lain, nuorisolain, oppilas- ja opiskelijahuoltolain, oppivelvollisuuslain, taiteen perusopetuksesta annetun lain, liikuntalain, kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain, vapaasta sivistystyöstä annetun lain, kirjastolain, esittävän taiteen edistämisestä annetun lain ja museolain mukaan kunnalle kuuluvista tehtävistä sikäli, kun näistä tehtävistä ei ole erikseen määrätty. Lautakunta vastaa kaikenikäisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä, joukkoliikenteen edistämisestä sekä esiopetus- ja koulukuljetuksista kunnassa. Lisäksi lautakunta toimii ehkäisevän päihdetyön tehtävistä vastaavana toimielimenä ja vastaa liikuntapaikkojen yllä- ja kunnossapidosta sekä maahanmuutto- ja kotiuttamisasioista. Vuoden 2027 aikana lautakunnan tärkeimpänä tavoitteena on edistää Padasjoen polku-hanketta, jotta toiminnot saadaan keskitettyä järkeviin toimintakokonaisuuksiin.

SIVISTYSTOIMEN HALLINTO

300 Sivistystoimen hallinto	TP 2025	TA 2026	TA 2027	Ero%	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	0	0	0		0	0
Toimintakulut	-102 317	-102 900	-96 500	-6,2	-97 200	-97 200
Toimintakate	-102 317	-102 900	-96 500	-6,2	-97 200	-97 200

Tavoitteet	TA 2025	TA 2026	TS 2027
Henkilöstö	0,40	0,70	0,70

PALVELUN KUVAUS

Sivistystoimen hallinnossa työskentelee sivistysjohtaja 60 % ja koulusihteeri 10 %. Sivistystoimen hallinto tukee tulosalueiden toimintaa ja vastaa toimialan hallinnosta ja taloudesta.

TULOSALUEEN VASTUUHENKILÖ

Sivistysjohtaja

TAVOITTEET

Tulosalueiden toiminnan tukeminen ja kehittäminen

Padasjoen polku- hankkeen edistäminen suunnittelun ja toteutuksen vaatimilla dokumenteilla. Tavoitteena keskittää palvelua toimintayksiköihin, joissa henkilöstön ja muiden resurssien käyttö on optimaalista.

Sivistystoimen hallinto toimii ennakoivasti. Tulosalueilla on riittävästi aikaa valmistella oman alueensa osalta hallinnollisia tehtäviä.

Sivistystoimen hallinto yhteistyössä tulosalueiden kanssa valmistelee laadukkaasti lautakunnassa käsiteltävät asiat.

Hallinto tukee tulosalueiden toiminnan kuntastrategian mukaista kehittämistä ja lautakunnan päätösten toimeenpanoa sivistystoimen hallinnon johtoryhmän kautta.

MUUTTUVAAN TOIMINTAYMPÄRISTÖÖN REAGOIMINEN

Väestössä ja palvelutarpeessa tapahtuvat muutokset huomioidaan ennakoiden ja reagoidaan muutoksiin nopeasti.

YHTENÄISKOULU JA LUKIO

310 Yhtenäiskoulu ja lukio	TP 2025	TA 2026	TA 2027	Ero%	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	69 948	66 600	54 000	-18,9	54 000	54 000
Toimintakulut	-2 769 524	-2 524 400	-2 550 600	1,0	-2 527 516	-2 527 516
Toimintakate	-2 699 576	-2 457 800	-2 496 600	1,6	-2 473 516	-2 473 516

Tavoitteet	TP 2025	TA 2026	TA 2027
Henkilöstö	35	35	30
Oppilasmäärä, perusopetus	162	150	148
Oppilasmäärä, lukio	39	39	39
Kuljetusoppilaat	90	85	85
Aamu-ja iltapäivätoiminta	23	23	18
NY-yritysten määrä	3-5	3-5	5

PALVELUN KUVAUS

Aamu- ja iltapäivätoiminta, perusopetus, lukio-opetus, muut oppilaitokset, kuljetusoppilaiden kuljetus.

TULOSALUEEN VASTUUHENKILÖ

Rehtori

TAVOITTEET

Lukion yleislinjan ja aikuislukiolinjan lisäksi, toimintavuoden aikana vakiinnutetaan kuntastrategian kärkihankkeen (Sisävesien paras satama) alla syksyllä 2025 aloitettu veneilylinja. Veneilylinjan ja yrittäjyyskasvatuksen yhteistyössä vuoden 2027 aikana aloitetaan toiminta, jolla lisätään Geopark-osaamista lukiossa.

Lukioon tavoitellaan vuosittain 3-5 uutta ulkopaikkakuntalaista opiskelijaa.

Padasjoen polku-hankkeen aikataulun mukaiset toimenpiteet. Tilakohtainen suunnittelu ja tarvittaviin väistötiloihin siirtyminen.

Koko henkilöstö kouluttautuu tekoälyn käytön perusteisiin.

Yrittäjyyskasvatus on näkyvästi osa koulun toimintakulttuuria. Tavoite on kasvattaa oppilaiden yrittäjyysasennetta ja työtapoja. Tavoitteena on, että kouluun syntyy vuosittain 5 kpl Nuori yrittäjä-yrityksiä. Yritysyhteistyötä tehdään nimeämällä jokaiselle luokalle vuosittain paikallisista yrityksistä oma kummiyritys. Syksyllä 2027 mahdollistetaan yrittäjyysdiplomin suorittaminen Padasjoen lukiossa.

Järjestämme kaikille halukkaille padasjokelaiselle 1.–2. -luokkalaisille aamu- ja iltapäivätoimintaa.

KIRJASTOPALVELUT

320 Kirjastopalvelut	TP 2025	TA 2026	TA 2027	Ero%	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	4 759	76 900	56 750	-26,2	4 250	4 250
Toimintakulut	-168 804	-252 880	-199 850	-21,0	-186 034	-186 034
Toimintakate	-164 045	-175 980	-143 100	-18,7	-181 784	-181 784

Tavoitteet	TP 2025	TA 2026	TA 2027
Henkilöstö	3	2,75	2,5
Aukiolotunnit	5 000	5 400	5400
Digituki / Kävijät	65	75	85
Kävijät	32 100	32 000	32 300
Lainaus	37 300	37 000	37 370
Tapahtumat ja näyttelyt	105	105	105

PALVELUN KUVAUS

Padasjoen kirjasto toimii ja kehittyy yhteiskunnalliseen muutokseen mukautuen. Kirjastossa on monipuolinen ja uudistuva aineisto, ja kirjasto panostaa kaikenikäisten lukuharrastuksen ja -taidon edistämiseen yhteistyössä eri toimijaverkostoissa. Palvelut tuottaa koulutettu henkilökunta. Kirjasto on osa paikallisyhteisön tukiverkkoa. Kirjasto tarjoaa kuntalaisille väylän etä- ja verkkoasiointiin sekä neuvontaa ja kohdennettuja digitukipalveluja. Kirjasto ylläpitää kirjastolain mukaisia tiloja harrastamiseen, kansalaistoimintaan, oppimiseen ja työskentelyyn. Kirjaston tapahtumat edistävät kirjastolain linjaamaa yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Kotiseututalo tarjoaa tiloja yhteisöille. Museo- ja kotiseututyö säilyttää paikallista kulttuuriperinnettä ja tuo sen kuntalaisten saataville. Perinnetyötä tehdään yhteistyössä kunnan ja kolmannen sektorin toimijoiden sekä Lahden museoiden kanssa, osana Päijät-Hämeen museoverkostoa.

TULOSALUEEN VASTUUHENKILÖ

Kirjastonjohtaja

TAVOITTEET

1. Kirjasto on käytettävissä vähintään 360 päivänä vuodessa, tavoiteaukiolo 5 400 tuntia.
2. Kirjastopalvelujen asukaslukuun suhteutetun kävijämäärän, paikallislainauksen sekä e-lainauksen 1 % vuotuinen kasvu.
3. Kirjasto tarjoaa digitukea vähintään 85 asiakkaalle sekä vahvistaa hakeutuvia digitukipalveluja.

HYVINVOINTIPALVELUT

330 Hyvinvointipalvelut	TP 2025	TA 2026	TA 2027	Ero%	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	247 274	242 000	250 500	3,5	250 500	250 500
Toimintakulut	-657 695	-663 100	-558 200	-15,8	-614 391	-614 391
Toimintakate	-410 421	-421 100	-307 700	-26,9	-363 891	-363 891

Tavoitteet	TP 2025	TA 2026	TA 2027
Henkilöstö	9,25	10	10
Uimahallin kävijämäärä	24 000	24 000	24000
Kuntosalien kävijämäärät	10 000	10 000	10000
Nuokkutoiminnan osallistujamäärä	3 000	3 200	3200
Tapahtumat	84	84	84
Ulkoliikuntapaikat	45	46	46
Liikuntasalivuorot h/viikko	60	60	60

PALVELUN KUVAUS

Liikuntapalvelut, uimahalli, Nuokku ja nuorisotyö, kulttuurityö, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, nuorisovaltuusto

TULOSALUEEN VASTUUHENKILÖ

Hyvinvointijohtaja

TAVOITTEET

Kaikenikäisten kuntalaisten aktiivisuuden, osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen

- Lasten ja nuorten mielen hyvinvoinnin edistäminen: Tavoitteena kohdata kaikki padasjokelaiset kouluikäiset lapset yksilöllisesti.
- Toimintakykyä ylläpitävän toiminnan järjestäminen eri ikäryhmille: Tavoitteena lisätä osallistujamääriä ohjattuun ryhmätoimintaan.

VARHAISKASVATUSPALVELUT

350 Varhaiskasvatuspalvelut	TP 2025	TA 2026	TA 2027	Ero%	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	59 269	76 000	41 000	-46,1	41 000	41 000
Toimintakulut	-1 118 764	-1 001 080	-970 360	-3,1	-977 860	-977 860
Toimintakate	-1 059 494	-925 080	-929 360	0,5	-936 860	-936 860

Tavoitteet	TP 2025	TA 2026	TA 2027
Lasten lukumäärä	66	70	70
Varhaiskasvatuksessa toteutuneet tunnit	50 000	50 000	50 000
Lasten kotihoidontuki	12	14	14
Henkilökunta vakituinen	16	16	18,7
Henkilökunta määräaikainen	2	2,5	2

PALVELUN KUVAUS

Varhaiskasvatuksen alaisuuteen kuuluvat varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen järjestäminen sekä lastenkotihoidontuen seuranta.

TULOSALUEEN VASTUUHENKILÖ

Varhaiskasvatusjohtaja

TAVOITTEET

Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa painotetaan erilaisten toimintaympäristöjen hyödyntämistä oppimisympäristöinä. Metsä ja luonto ovat viikottain lasten oppimisympäristöinä. Padasjoen varhaiskasvatus on osa Geopark-toimintaa, joten tavoitteena on Geopark-toiminnan jalkauttaminen ja tunnettavuuden lisääminen. Henkilöstön kouluttautumista jatketaan siten, että koko henkilöstö saa vähintään kahden tunnin koulutuksen.

Yhteisöllisyyden vahvistaminen varhaiskasvatuksen eri ryhmien, huoltajien, yhteistyötahojen ja koko sivistystoimen kanssa. Varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten huoltajille järjestetään vähintään neljä yhteistä tapahtumaa vuoden 2027 aikana.

Henkilöstömenoista sijaiskulujen pienentäminen 20 prosentilla.

TULOSLASKELMA

	TP 2025	TA+MUUT 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
TOIMINTATULOT	2 240 489	2 522 872	2 175 400	2 058 400	2 059 900
Valmistus omaan käyttöön	2 409	0	0	0	0
TOIMINTAMENOT	-10 577 149	-10 235 442	-9 922 142	-10 135 581	-10 152 181
Henkilöstökulut	-5 725 451	-5 501 011	-5 429 100	-5 581 589	-5 598 489
palkat ja palkkiot	-4 715 470	-4 516 100	-4 476 700	-4 613 189	-4 628 789
henkilöstösivukulut	-1 009 980	-984 911	-952 400	-968 400	-969 700
Palvelujen ostot	-2 675 144	-2 704 050	-2 566 461	-2 660 911	-2 657 211
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 137 467	-1 080 765	-1 046 910	-1 065 610	-1 069 010
Avustukset	-556 463	-520 016	-500 400	-519 400	-519 400
Muut toimintakulut	-482 624	-429 600	-379 271	-308 071	-308 071
TOIMINTAKATE	-8 334 250	-7 712 570	-7 746 742	-8 077 181	-8 092 281
VEROTULOT	6 671 548	6 755 000	7 071 000	7 221 000	7 346 000
Kunnallisvero	4 005 968	4 096 000	4 163 000	4 265 000	4 342 000
Kiinteistövero	1 806 436	1 775 000	1 783 000	1 783 000	1 783 000
Yhteisövero	859 144	884 000	1 125 000	1 173 000	1 221 000
VALTIONOSUUDET	1 975 986	1 783 458	1 482 257	1 482 257	1 482 257
RAHOITUSTULOT JA -MENOT	51 906	287 500	253 500	253 500	253 500
Korkotulot	33 940	0	0	0	0
Muut rahoitustulot	215 904	349 000	320 000	320 000	320 000

Korkomenot	-68 837	-60 000	-65 000	-65 000	-65 000
Muut rahoitusmenot	-129 102	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
VUOSIKATE	365 190	1 113 388	1 060 015	879 576	989 476
Poistot ja arvonalentumiset	-991 632	-1 071 000	-957 209	-1 069 590	-1 069 590
TILIKAUDEN TULOS	-626 443	42 388	102 806	-190 014	-80 114
Satunnaiset tuotot ja kulut					
Poistoeron muutos	51 872	0	0	0	0
Varausten muutos	95 846	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-478 725	42 388	102 806	-190 014	-80 114

INVESTOINTIOHJELMA

1000 €:na		2027	2028	2029	Huom / pääas. Käyttö
Suuret hankkeet	9120				
Padasjoen polku	9053	3000	4175	2800	Suunnittelut ARK, RAK, LVISA, rakennuttaminen, valvonta kilpailutukset 2027
Maanhankinta	9001	500	500	500	Varaudutaan maanostoon kunnanjohtaja vetoisesti
Satama, satama-alue	9052	500			Polttoainejakelupaikka, purkutyöt vanha jakelupiste, vesi- ja sähkötekniikka, septipumppu
Suuret hankkeet yht		4000	4675	3300	
Pienet talonrak.hankkeet	9130				
Monitoimitalo	9033	40	0	0	Uimahallin saneeraustarveselvitys 20, Kirjaston valaistuksen uusinta 20 /2027
Kunnan kalustovarikko	9017	20	450		Suunnittelu 2027 ja toteutus 2028, teknisen, hyvinvoinnin ja matkailun yhteiseen käyttöön
Kullasvuoren koulu	9048	30			Valaistuksen uusinta
Sepänmäen museo		36			Pärekaton uusinta (omarahoitus 50/50 avustus)
Terveyskeskus	9130	80	80	0	Käyttövesipukiston saneerauksen jatkaminen
Mainiemen saharakennukset	9060	170	0	0	Voimalaitoksen seinän korjaus 120, Valkonen pytinki ulkovuoren korjaus 50
Kalasatama	9036	120	0	0	Laiturin, pihavalaistus ja kylmäkontti (Leaden tuki 80%)
Sataman sauna		10	150	150	Suunnittelu 2027 ja toteutus 2028-2029, vuokra- ja kokouskäyttöön
Kullasvuoren latupohjat	9077	80	0	0	uusinta aloitettu 2025 jatketaan kolmosen lenkki + valaistuksen uusinta koko alueelle
Pumptrack-rata		20	70		Suunnittelu 2027 Mahdollista saada liikuntapaikka-avustusta
Pienet hankkeet yht.		606	750	150	
Muut investoinnit	9140				
Valokuitu		150	150	150	Yhteiskaivuut Elenia Verkon kanssa
Monitoimitalon liikenneturvallisuus (Vaahteratie)	9051	185	100	140	Perusparannus alueturvallisuuteen uusin järjestelyin
Kunnan puistoalueet	9038	65	20	20	Kirkkopuiston ja liikennepuiston 2.vaiheen saneeraus, leikkivälineiden hankinta, uimakoppien uusinta ja rakenteeelliset korjaukset
Sähköautojen latauspaikat		30			Lakisääteiset sähköauton latauspisteet Kuntala, Kullasvuoren koulu, Pappilanmäen koulu, Terveysasema ja Visapuisto
Sataman aluepysäköinnin laajennus (Suokkaan tontti)	9051	50	0		Parkkialueen laajennus sisällytetään kaavamuutokseen, toteutus mahdollista poikkeamisella ennen kaavan voimaantuloa
Suomi.fi viestit		20			Käyttöönotto ja integraatio
Muut investoinnit yht.		500	270	310	
Irtaimisto	9150				
Irtaimisto yhteensä		0	0	0	
Investoinnit yht.		5106	5695	3760	

RAHOITUSLASKELMA

	TP 2025	TA+MUUT 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toiminnan rahavirta	381 308,72	1 113 388	1 060 015	879 576	989 476
Vuosikate	365 189,95	1 113 388	1 060 015	879 576	989 476
Satunnaiset erät	0,00				
Tulorahoituksen korjauserät	16 118,77				0
Investointien rahavirta	-1 168 287,42	-2 374 000	-5 106 000	-5 695 000	-3 760 000
Investointimenot	-1 211 208,97	-2 374 000	-5 106 000	-5 695 000	-3 760 000
Rahoitusosuudet investointeihin	42 921,55	0	0	0	0
Käyttöomaisuuden luovutustulot	0				0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-786 978,70	-1 260 612	-4 045 985	-4 815 424	-2 770 524
Antolainauksen muutokset	-52 900,00	0	0	0	0
Antolainasaamisten lisäys	-103 750,00				
Antolainasaamisten vähennykset	50 850,00	0	0	0	0
Lainakannan muutokset	-3 946,00	0	4 250 000	3 916 667	2 503 334
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 000 000,00	850 000	5 000 000	5 000 000	3 760 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 003 946,00	-854 486	-750 000	-1 083 333	-1 256 666
Muut maksuvalmiuden muutokset	247 679,23	0	0	0	0
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-950,00				
Saamisten muutos	136 636,18	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos	111 993,05	0	0	0	0

Rahoituksen rahavirta	190 833,23	-4 486	4 250 000	3 916 667	2 503 334
Rahavarojen muutos	-596 145,47	-1 265 098	204 015	-898 757	-267 190
Rahavarat 31.12.	6 938 218,81	5 673 121	5 877 136	4 978 379	4 711 189
Rahavarat 1.1.	7 534 364,28	6 938 219	5 673 121	5 877 136	4 978 379
Rahavarojen muutos	-596 145,47	-1 265 098	204 015	-898 757	-267 190
Lainakanta arvio 2026–2029	4 517 000	4 512 500	8 762 500	12 679 000	15 182 000